

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ

První sólisté baletu NDM

Shino Sakurado
a **Rei Masatomi**

OPERA

Láska, fantazie i moderní technologie
v nadčasové opeře TURANDOT

ČINOHRA

Komedie TULULUM v nové
úpravě Vojtěcha Štěpánka

BALET

Pět choreografií, pět příběhů,
jedna ČISTÁ RADOSTance

MUZIKÁL

Výpravný muzikál ELISABETH
Poslední tanec rakouské císařovny

ADVENT a VÁNOČNÍ SVÁTKY s Národním divadlem moravskoslezským

PROGRAM – ADVENTNÍ NEDĚLE

1. 12.	SWEENEY TODD: Ďábelský lazebník z Fleet Street – derniéra	16.00 hodin	Muzikál / DJM
8. 12.	O LÍNĚ BABIČCE	16.00 hodin	Činohra / D12
15. 12.	BEZ ROUCHA	15.00 hodin	Činohra / DJM
15. 12.	JONÁŠ A TINGL-TANGL	16.00 hodin	Muzikál / D12
22. 12.	ŤULULUM	16.00 hodin	Činohra / DAD
22. 12.	ELISABETH	16.00 hodin	Muzikál / DJM

PROGRAM – VÁNOČNÍ SVÁTKY

25. 12.	ŤULULUM	16.00 hodin	Činohra / DAD
25. 12.	ELISABETH	16.00 hodin	Muzikál / DJM
26. 12.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA	16.00 hodin	Balet / DAD
26. 12.	DONAHA! (Hole dupy)	16.00 hodin	Činohra / DJM
27. 12.	TURANDOT	18.30 hodin	Opera / DAD
27. 12.	DONAHA! (Hole dupy)	18.30 hodin	Činohra / DJM
28. 12.	RUSALKA	16.00 hodin	Opera / DAD
28. 12.	OLIVER!	16.00 hodin	Muzikál / DJM
29. 12.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA	16.00 hodin	Balet / DAD
29. 12.	OLIVER!	16.00 hodin	Muzikál / DJM
30. 12.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA	18.30 hodin	Balet / DAD
30. 12.	JESUS CHRIST SUPERSTAR	18.30 hodin	Muzikál / DJM
31. 12.	ŤULULUM	18.00 hodin	Činohra / DAD
31. 12.	KINKY BOOTS	18.00 hodin	Muzikál / DJM

SLOVO ŘEDITELE DIVADLA

Vážení a milí přátelé,

když jsme připravovali koncept titulních stran našeho časopisu pro tuto sezónu, shodli jsme se s jejich fotografem Adolfem Horsinkou na myšlence, že by osobnosti našeho divadla byly tentokrát prezentovány v divácké části Divadla Jiřího Myrona.

Zatím poslední proměny těchto prostor přinesla rekonstrukce v roce 2018. Z původního návštěvnického bufetu vznikla denní kavárna Národní dům, přístupná z pasáže, ve které dnes naleznete prodej vstupenek i předplatného. Vznikl slavnostní sál. Některé prostory se tak vrátily v nové podobě svému původnímu určení, ty stávající se zaskvěly v novém lesku obohacené o mnohé detaily.

Do posledních dvou měsíců roku 2024 nás vítají z titulní strany tohoto časopisu svým milým úsměvem první sólisté baletu Národního divadla moravskoslezského **Rei Masatomu** a **Shino Sakurada**. Rei přišel do Ostravy před 10 lety a Shino jen o rok později. Oba se zde vypracovali v přední osobnosti ostravského baletu. Doporučuji velmi zajímavý rozhovor s nimi uvnitř tohoto čísla (str. 30–31). Zaujme svou otevřeností, zajímavými postřehy. Hovoří v něm nejen o tanci, ale též o vývoji svého vztahu k Ostravě. Dočtete se, jak vnímají proměny města i vztahy lidí v něm i k nim v průběhu uplynulých deseti let.

Za tu dobu se rovněž výrazně proměnil baletní soubor pod vedením Lenky Dřímlové. Ta stojí v jeho čele od sezóny 2013/2014. Tento mezinárodně složený soubor je dnes na vysoké úrovni schopen

realizovat choreografie světových tvůrců, na které jsme si před pár lety netroufali ani pomyslet. Radostným důkazem toho je i poslední říjnová premiéra baletního souboru, pod jejímž názvem **ČISTÁ RADOSTance** naleznete pět choreografií čtyř světových choreografů a jednu novou vytvořenou mladou francouzsko-izraelskou choreografkou. Vznikla na naší objednávku na hudbu Smetanovy **Šárky**. Tento večer plný radosti z různých podob tance je opravdu škoda minout! Pokud nestihnete tři listopadové reprízy, musíte si počkat až do března. Ovšem na dohled je čas adventu a Vánoc, a balet zkouší dál, aby opět v plné kráse na naši scénu vstoupil **Louskáček – Vánoční koleda**.

Fotografie Shino a Reie vznikla u opony, která rozděluje prostor mezi kavárnou Národní dům a foyerem divadla. Celá je k vidění pouze tehdy, když se nehraje a kavárna je otevřená svým denním návštěvníkům; při představeních je opona roztažená. Její podoba s tančícími postavami v holé krajině, možná na haldě, osvětlené červánky, je dílem ostravského malíře Aleše Hudečka.

Tři premiéry, které nás čekají v posledních dvou měsících roku 2024 patří činohře, opeře a muzikálu. Činohra obohatí od listopadu svůj repertoár skvělou Feydeauovou komedií **Ťululum**. Muzikál přichází s výpravnou **Elisabeth**. Opera po více jak 20 letech, v roce 100. výročí úmrtí Giacoma Pucciniho (zemřel 29. listopadu 1924), nabídne novou inscenaci jeho poslední opery **Turandot**.

Přeji Vám krásnou a zdravou druhou část podzimu a vstup do zimy. Radostný čas adventu i Vánoc.

A je to dobrý čas k návštěvám našeho divadla, nemyslíte?

Moc se na Vás těšíme v našich hledištích!

V úctě

Jiří Nekvasil

OPERA _____ 7

ČINOHRA _____ 15

BALET _____ 25

MUZIKÁL _____ 33

EXTRA _____ 46

ATELIÉR _____ 48

PROGRAM _____ 52

PREMIÉRY

LISTOPAD – PROSINEC 2024

ČINOHRA

2. listopadu 2024 /
Divadlo Antonína Dvořáka

Georges Feydeau

ŤULULUM

MUZIKÁL

12. a 14. prosince 2024 /
Divadlo Jiřího Myrona

Michael Kunze – Sylvester Levay

ELISABETH

OPERA

19. a 21. prosince 2024 /
Divadlo Antonína Dvořáka

Giacomo Puccini

TURANDOT

Budte s námi i ve virtuálním světě...

Národní divadlo
moravskoslezské

ndm ostrava

Národní divadlo
moravskoslezské

ndm.ostrava

www.ndm.cz

RADUJEME SE ZE TŘÍ CEN THÁLIE

Markéta Schimmerová Procházková, Lukáš Vlček a Kamila Janovičová
Foto Kristýna Junková

Celkem tři Ceny Thálie si na začátku října z pražského Národního divadla odvezli umělci působící v Národním divadle moravskoslezském. To je skvělý úspěch muzikálu a činohry NDM!

Dvojitou Thálii si připsal muzikál *Chicago*: **Lukáš Vlček** má cenu za roli právníka Billyho Flynna a **Markéta Schimmerová Procházková** převzala Thálii za postavu vražedkyně Velmy Kelly. Členka činohry NDM **Kamila Janovičová** získala cenu v kategorii činoherec/činoherečka do 33 let.

Muzikál Johna Kander a Freda Ebba a Boba Fosseho *Chicago* režírovala Gabriela Petráková, hudebně nastudoval Jakub Židek, premiéra byla letos v únoru a inscenace se těší velkému zájmu diváků – máme stále vyprodáno! Za mimořádný úspěch považuje ředitel NDM Jiří Nekvasil cenu pro dva herce/zpěváky v jednom titulu!

„**Lukáš Vlček** s námi spolupracuje od sezóny 2010/2011, tedy od první sezóny, ve které jsme se vydali na náročnou, avšak úspěšnou cestu proměny tradičního, leč doživacího operetního souboru v moderní a otevřený soubor muzikálový, který je schopen velmi kvalitně interpretovat ta nejnáročnější díla světového muzikálového repertoáru, navíc po 10 let za neutuchajícího diváckého zájmu! Lukáš u nás nastudoval 13 rolí rozličných typů a charakterů. Billy Flynn v *Chicago* patří k jeho pozoruhodným

kreacím, v Lukášově podání je to přesně ten pragmatický, bezskrupulózní právník, podmanivě okouzující elegantní padouch, jací v různých podobách žili v *Chicago* 20. let 20. století a přežili i do dnešních dnů,“ chválí ředitel divadla.

„**Markéta Schimmerová Procházková** je přesná v herectví, zpěvu i tanci jako uvězněná vražedkyně Velma Kelly, žena bez jakéhokoliv citu, bažící jen po mediální slávě. (Ať to stojí, co to stojí!) Energický muzikálový výkon, jak má být! Jasný, výrazný, přesně fungující v celku této pozoruhodné inscenace,“ pokračuje Jiří Nekvasil.

Kamilu Janovičovou je možné vidět například v komediálním dramatu *Ztraceni v Yonkers* od Neila Simona, v satiri Tomáše Dianišky *Den zúčtování*, v pohádce *O líné babičce* Aleny Kastnerové nebo v komedii Floriana Zeller *Pravda*. Od 26. října si zahraje v novince *Discoteca Paraiso* od Rolanda Schimmelpfenniga. V angažmá v NDM je od roku 2022. „Velmi jí to u nás svědčí a každou svou novou příležitost dokazuje, že je herečkou širokého rejstříku, který přechází od silného dramatického charakteru přes schopnost nahladu a komediální nadsázky až po velkou stylizaci. Výborná herečka hodná tohoto ocenění!“ řekl Jiří Nekvasil. Více o Kamile Janovičové najdete na str. 23.

„**Národní divadlo moravskoslezské** v letošním ročníku Thálii už poněkolkáté

za sebou prokázalo, že svým umělcům a umělkyním poskytuje nadstandardní prostor k tvůrčímu rozvoji a tím pádem i k mimořádným výkonům. Obzvláště na poli hudebního divadla jeho hvězda stoupá do nebývalých výšin,“ raduje se z letošních výsledků také náměstkyně primátora pro oblast kultury Lucie Baránková Vilamová. „**Město Ostrava je největším podporovatelem Národního divadla moravskoslezského a my si toho pochopitelně vážíme. Bez této finanční podpory by nic z výše uvedeného nebylo možné,**“ doplnil ředitel NDM Jiří Nekvasil.

Připomenout je ovšem třeba také další naše nominované na divadelní Ceny Thálie, ač si nakonec skleněnou plastiku podle návrhu Bořka Šípka z Prahy neodvezli. Výkony všech jsou špičkové!

Jiří Nekvasil režíroval inscenaci Smetanovy opery Čertova stěna, porotu Cen Thálie zaujal a úzkou nominaci získal Jiří Brückler. „Svým ztvárněním role v opeře dokázal, že tento vynikající barytonista mladší střední generace zraje v umělce schopného hlubšího ponoru do nitra a labyrintu duše postavy Voka Vítkovice. Vedle ušlechtilého vokálního projevu nám neokázalými a přesnými herecko-pěveckými prostředky odhaluje, že pod maskou úspěšného, mocného a zámožného muže se skrývá touha po velké lásce, stesk po té v mládí

Markétě Schimmerové Procházkové cenu předával Janek Ledecký
Foto Kristýna Junková

nenaplněné a strach z dalšího citového zklamání. Jsem velmi rád, že přijal naši nabídku a mohli jsme společně pracovat na obnoveném nastudování naší inscenace Smetanovy Čertovy stěny. Jeho Vok Vítkovic patřil k pozoruhodným výkonům celého Smetanovského operního cyklu Ostrava 2024!“ připomněl Jiří Nekvasil.

Po delším čase se k nám do Ostravy vrátil **Marek Holý** (působil dříve v činohře NDM) a rovnou naskočil do dalšího muzikálu. Stal se jedinečným šéfem party zlodějíčků Faginem v muzikálu Lionela Barta *Oliver!* Můžeme být zhnusení jeho „byznysem“, ale přitom je pro nás občas těžké nepodlehnout jeho charizmatu a kouzlu a úzká nominace na prestižní cenu mu náleží právem! Připomeňme, že druhý představitel stejné role **Juraj Čiernik** získal za svůj výkon širší nominaci na Cenu Thálie a už si letos vyzpíval Cenu Jantar pro umělce působící v Moravskoslezském kraji.

Cenu získala i sopránistka Soňa Godarská
Foto Kristýna Junková

Muzikály NDM *Chicago* a *Oliver!* posbíraly i širší nominace na Ceny Thálie 2024; stejně tak zasluhují pozornost naše širší nominace v opeře a činohře. **Andrea Gabrišová** a **Michaela Horká** za skvělou Nancy v muzikálu *Oliver!* **Kristýna Štarhová** za Roxie Hart v muzikálu *Chicago*. Činoherní porotu zaujali a vedlejších nominací na Ceny Thálie se dočkali **Petra Kocmanová** (*Médeea* ve stejnojmenném Euripidově dramatu) a **Petr Panzenberger** (titulní role v tragédii Williama Shakespeara *Richard III.*). V operní kategorii má **Lada Bočková** širší nominaci za ztvárnění Bystroušky v Janáčkově opeře *Přihody lišky Bystroušky*.

Kromě opery *Čertova stěna* jsou všechny zmíněné inscenace stále na repertoáru souborů. Přijďte se pobavit a přesvědčit o kvalitách našich umělců i vy!

Dvojí velká gratulace patřila v říjnu 2024 herečce **Štěpánce Ranošové**, emeritní člence Divadla Petra Bezruče. Nejprve se stala držitelkou Ceny Thálie za celoživotní mistrovství v oboru činohra a 14. října pak oslavila úžasné 98. narozeniny. Rodačka z Mariánských Hor zůstala „svému městu“ věrná po celý život, což statutární město Ostrava letos v březnu ocenilo i udělením Ceny města Ostravy. (at)

Cenu Thálie si letos vyzpívala i **Soňa Godarská**, a to v Massenetově opeře *Manon* v režii Jiřího Nekvasila. Titulní roli nastudovala sopránistka nejprve u nás, premiéra byla v dubnu 2022. Thálii za Manon tehdy dostala Jana Sibera. Inscenaci Jiří Nekvasil přenesl v koprodukcii se stejným obsazením všech stěžejních rolí do Plzně a Cenu Thálie tentokrát získala Soňa Godarská. Tedy double úspěch NDM! Soňu můžete u nás aktuálně vidět v Haasově opeře *Šarlatán* (Amaranta). (swi)

Zleva hudební skladatel Zdeněk Barták, předseda muzikálové poroty Cen Thálie, textár Michael Prostějovský, Markéta Schimmerová Procházková, správní ředitel NDM Vítězslav Raszka, Lukáš Vlček, Kamila Janovičová a náměstkyně primátora Ostravy pro kulturu a finance Lucie Baránková Vilamová
Foto Kristýna Junková

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ (založeno 1919)

Národní divadlo moravskoslezské se sídlem v Ostravě je největším a nejstarším profesionálním divadlem v Moravskoslezském kraji a zároveň největší kulturní institucí zřizovanou statutárním městem Ostrava. Je nepřehlédnutelným centrem kulturního, duchovního, intelektuálního a společenského života občanů Ostravy a širokého okolí. Jako jediné na Moravě má divadlo čtyři umělecké soubory – operu, činohru, balet a muzikál, které hrají pravidelně na třech stálých scénách: v Divadle Antonína Dvořáka, Divadle Jiřího Myrona a Divadle „12“.

Široce rozkročená ambiciózní dramaturgie všech čtyř uměleckých souborů je vedena systematickou snahou oslovit co nejširší divácké spektrum všech generací a zájmů. Od klasického českého a světového repertoáru přes objevnou dramaturgii a současnou tvorbu až k experimentálním dílům a projektům mnohdy na hranicích žánrů. Svou úroveň se dnes Národní divadlo moravskoslezské řadí ke špičce českého divadelního umění, což dokládají jak ocenění na divadelních festivalech, tak zájem domácích i zahraničních inscenátorů, choreografů i sólistů, kteří zde hostují.

Společně s Ostravským centrem nové hudby je Národní divadlo moravskoslezské pořadatelem festivalu NODO (Dny nové opery Ostrava / New Opera Days Ostrava). Několikadenní festival poskytuje co dva roky prostor pro realizaci nových operních děl současných skladatelů. Poprvé se festival NODO konal v roce 2012, kdy se setkal s velkým zájmem účastníků i médií.

Divadlo Antonína Dvořáka

Divadlo bylo postaveno v novobarokním stylu podle návrhu vídeňského architekta Alexandra Grafa v roce 1907. Do roku 1919 v něm hrál pouze německý soubor a čeština v této budově zazněla poprvé až v roce 1919, kdy zde začalo hrát Národní divadlo moravskoslezské. Během druhé světové války utrpěla budova bombardováním a byla nutná rekonstrukce.

V roce 1948 bylo divadlo přejmenováno na Divadlo Zdeňka Nejedlého a v 50. letech došlo ke změně vnějšího vzhledu: novobarokní prvky byly nahrazeny sloupovou řadou v průčelí, kterou můžeme vidět dodnes. Od roku 1990 nese tato budova název Divadlo Antonína Dvořáka. Při rekonstrukci v letech 1999–2000 došlo také k uzavření loubí před hlavním vstupem, které je dnes součástí interiéru.

Dominantními barvami interiéru jsou červená, bílá a zlatá. Divadlo Antonína Dvořáka je domovskou scénou souboru opery, hrají zde i soubory činohry a baletu. Hlediště divadla po rekonstrukci na přelomu tisíciletí pojme 517 diváků.

Divadlo Jiřího Myrona

Původně český Národní dům byl postaven v roce 1894 podle projektu Josefa Srba v novorenesančním stylu. V letech 1908–1919 zde působilo první stálé české ostravské profesionální divadlo. Když bylo v roce 1919 založeno Národní divadlo moravskoslezské, přesunulo se zpět do budovy Městského divadla. Po okupaci Československa se do Městského divadla vrátili Němci a Češi se přesunuli do Národního domu, který musel být zásadně zrekonstruován.

Po druhé světové válce byla budova přejmenována na Lidové divadlo (1945), od roku 1954 nese název Divadlo Jiřího Myrona. Zásadním datem byla noc ze 6. na 7. prosince 1976, kdy divadlo vyhořelo. Po rozsáhlé rekonstrukci a dostavbě bylo opět otevřeno v roce 1986. Na podzim roku 2017 započala další rozsáhlá rekonstrukce DJM, která byla dokončena na jaře 2019.

Dominantní barvou interiéru divadla je okrová a hlediště disponuje kapacitou 615 diváků. Divadlo Jiřího Myrona je domovskou scénou souboru muzikálu, účinkuje zde rovněž činoherní a baletní soubor.

Divadlo „12“

Divadlo „12“ je od 100. sezóny komorním divadelním prostorem Národního divadla moravskoslezského. Slavnostní otevření se uskutečnilo dne 16. září 2018. Scéna se nachází v areálu budov Divadla Jiřího Myrona na třídě Čs. legií 12 v prostorách, kde dříve bývala Občanská záložna.

Divadlo tvoří dva prostory – mimo divadelní sál je to také divadelní bar Ve Dvanáctce. Autorem architektonické studie byl architekt Jiří Stejskalík. Toto divadlo pro 60 diváků nabízí velmi intimní atmosféru a jedinečný intenzivní kontakt mezi hercem a divákem. Je místem pro inscenace a aktivity všech souborů NDM i pro další experimentální divadelní projekty na pomezí žánrů.

opera

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2024/2025

Pavel Haas (1899–1944)

ŠARLATÁN

Opera o sedmi obrazech z roku 1937

Libreto volně inspirované románem

Josepha Wincklera (1881–1966) *Doctor*

Eisenbart z roku 1928 napsal Pavel Haas

Hudební nastudování: Jakub Klecker

Režie: Ondřej Havelka

Premiéry 10. a 12. října 2024

v Divadle Antonína Dvořáka

Uvádíme v českém originále s českými

a anglickými titulky

Inscenace je nastudována v rámci dramaturgické

řady Opery tereziánských skladatelů

Projekt se uskutečňuje za finanční podpory

Ministerstva kultury

Giacomo Puccini (1858–1924)

TURANDOT

Opera o třech dějstvích z roku 1924

Libreto inspirované stejnojmennou hrou

Carla Gozziho (1720–1806) z roku 1762

napsali Giuseppe Adami (1878–1946)

a Renato Simoni (1875–1952)

Hudební nastudování: Marek Šedivý

Režie: Rocc

Premiéry 19. a 21. prosince 2024

v Divadle Antonína Dvořáka

Uvádíme v italském originále s českými

a anglickými titulky

Pauline Viardot (1821–1910)

POPELKA

(*Cendrillon*)

Opéra comique o třech dějstvích

z roku 1904

Libreto Pauline Viardot

Hudební nastudování: Michal Bárta

Režie: Gabriela Petráková

Premiéry 6. a 8. února 2025 v Divadle „12“

Uvádíme v českém přebásnění Jurače Čierníka

Inscenace je nastudována ve spolupráci

s Fakultou umění Ostravské univerzity v rámci

projektu Operní akademie Ostrava

Nino Rota (1911–1979)

FLORENTSKÝ SLAMĚNÝ KLOBOUK

(*Il cappello di paglia di Firenze*)

Hudební fraška o čtyřech dějstvích a pěti

obrazech z roku 1945

Libreto inspirované komedií Eugèna Labiche

(1815–1888) a Marca-Michela (1812–1868)

Un chapeau de paille d'Italie z roku 1851

napsali Nino Rota a Ernesta Rota Rinaldi

(1880–1954)

Hudební nastudování: Marek Šedivý

Režie: Jiří Nekvasil

Česká premiéra 13. března

a druhá premiéra 15. března 2025

v Divadle Antonína Dvořáka

Uvádíme v italském originále s českými

a anglickými titulky

Georg Friedrich Händel (1685–1759)

JULIUS CAESAR V EGYPTĚ

(*Giulio Cesare in Egitto*)

Barokní opera o třech dějstvích z roku 1724

Libreto podle staršího libreta Giacoma

Francesca Bussaniho (1640–1680), které bylo

zhudebněno v roce 1676 Antoniem Sartoriem

(1630–1680), napsal Nicola Francesco Haym

(1678–1729)

Dirigent: Roman Válek

Režie: Jiří Nekvasil

Premiéra 19. června 2025

v Divadle Antonína Dvořáka

Uvádíme v koprodukcí s Hudebním festivalem

Znojmo a se souborem Czech Ensemble Baroque

Hudební
festival
Znojmo

Opera NDM je na Facebooku:
Opera Národního divadla moravskoslezského

ŠARLATÁN – Marek Žihla (Šereda), Pavol Kubáň (Doktor Pustpalk),
Václav Čížek (Bakalář), Kateřina Hebelková (Amaranta) a sbor opery
Foto Martin Popelář

REPERTOÁR OPERY (LISTOPAD – PROSINEC 2024)

Bedřich Smetana
BRANIBORI V ČECHÁCH
Hudební nastudování: Jakub Klecker
Dirigent: Jiří Habart / Jakub Klecker
Režie: Jiří Nekvasil
5. 12. (18.30)

Giuseppe Verdi
NABUCCO
Replika inscenace prvního ostravského nastudování z roku 1968
(režie: Miloslav Nekvasil, scéna: Vladimír Šrámek)
Hudební nastudování: Adam Sedlický
Dirigent: Jiří Habart / Adam Sedlický
Režie: Jiří Nekvasil
5. 11. (18.30), 23. 11. (18.30)

Leoš Janáček
PŘÍHODY LIŠKY BYSTROUŠKY
Hudební nastudování: Marek Šedivý
Dirigent: Adam Sedlický / Marek Šedivý
Režie a choreografie: Itzik Galili
10. 11. (19.00) – hostování na festivalu Janáček Brno, 24. 11. (15.00), 30. 11. (18.30)

Antonín Dvořák
RUSALKA
Hudební nastudování: Jakub Klecker
Dirigent: Adam Sedlický / Marek Šedivý
Režie: Radovan Lipus
28. 12. (16.00)

Pavel Haas
ŠARLATÁN
Hudební nastudování: Jakub Klecker
Dirigent: Jiří Habart / Jakub Klecker
Režie: Ondřej Havelka
8. 11. (19.00) – hostování na festivalu Janáček Brno

Bedřich Smetana
TAJEMSTVÍ
Hudební nastudování: Jakub Klecker
Dirigent: Jakub Klecker / Josef Kurfiřt
Režie: Tomáš Studený
13. 11. (18.30) – ostravská derniéra

Giacomo Puccini
TOSCA
Hudební nastudování: Marek Šedivý
Dirigent: Adam Sedlický / Marek Šedivý
Režie: Jiří Nekvasil
7. 12. (18.30)

Giacomo Puccini
TURANDOT
Hudební nastudování: Marek Šedivý
Dirigent: Josef Kurfiřt / Marek Šedivý
Režie: Rocco
19. 12. (18.30) – premiéra, 21. 12. (18.30) – druhá premiéra, 27. 12. (18.30)

Půl hodiny
před každým operním
představením v Divadle
Antonína Dvořáka jsou pro vás
připraveny ve foyeru 1. balkónu
**DRAMATURGICKÉ
ÚVODY**
k danému titulu!

ÚVODNÍK HUDEBNÍHO ŘEDITELE OPERY

právě proto to považuji za náš ohromný úspěch!

Přeji pokud možno krásné podzimní dny a těm, kteří byli zasaženi povodněmi, mnoho sil!

Váš

Marek Šedivý

Marek Šedivý

Ostravskou derniéru Smetanovy opery **TAJEMSTVÍ** hrajeme 13. listopadu.
Na fotce Richard Samek (Vít) a Soňa Godarská (Blaženka)
Foto Martin Popelář

Vážení a milí čtenáři,

jednoznačně největší událostí – přestože v našem prostoru neměla takovou pozornost jako např. české Thálie – byla užší nominace našeho divadla na prestižní operní cenu International Opera Award 2024 v kategorii operní festival.

Rád bych tímto poděkoval nejen celému opernímu souboru, režisérům, dirigentům, sólistům, sboru a orchestru za vynikající a profesionální práci při přípravách tohoto výjimečného projektu, totiž Smetanovského operního cyklu Ostrava 2024. Mé poděkování směřuje úplně stejnou měrou technické složce divadla, produkci opery, marketingu a všem, kteří nám obětavě pomáhali. Tuto užší nominaci jsme sice nevyhráli, cenu dostal jeden z nejvýznamnějších operních festivalů ve finské Savonlinně,

ZPRÁVY Z OPERY

Smetanovský operní cyklus Ostrava 2024 byl nominován na prestižní ocenění International Opera Award 2024, jehož slavnostní vyhlášení proběhlo 2. října v Bavorské státní opeře v Mnichově. Iniciátorem naší nominace byl Nicholas Payne, bývalý ředitel operních domů Royal Opera Covent Garden a English National Opera v Londýně a také zakladatel mezinárodní organizace Opera Europa. Ceremoniál oslavuje výjimečné talenty z operního světa. Letos se soutěžního klání zúčastní **finalisté z celkem 27 zemí**, a to včetně České republiky. Ceny International Opera Awards, založené v roce 2012 filantropem Harrym Hymanem, si kladou za cíl zvýšit prestiž operního umění a ocenit vynikající výkony v různých kategoriích, od zpěváků, dirigentů, režisérů až po festivaly.

V letošním ročníku se sešlo více než 16 000 nominací. Mezi nimi mají svá želízka i významné operní soubory, jako

jsou Komická opera v Berlíně, Velšská národní opera nebo Vídeňská státní opera.

Smetanovský operní cyklus představil v minulé sezóně ve dvou uvedeních

kompletní operní dílo Bedřicha Smetany, jednoho z nejvýznamnějších českých skladatelů. Příprava této akce s mezinárodním přesahem trvala deset let: první inscenace, která pro dlouhodobě plánovaný cyklus vznikla, měla premiéru v roce 2014 a v následujících letech postupně vzniklo celkem osm rozmanitých inscenací všech Smetanových (dokončených) oper. Jeho inscenace získaly pozitivní ohlasy jak od odborné veřejnosti, tak od domácích i zahraničních diváků. Smetanovský operní cyklus Ostrava 2024 si svou nominací v kategorii festivalů vybojoval místo mezi dalšími špičkovými akcemi, jakými jsou třeba mezinárodní multižánrový festival v anglickém Buxtonu nebo finský operní festival v Savonlinně, který nakonec cenu získal. (bs)

Vyhlašování proběhlo v mnichovském divadle Prinzregententheater
Foto archiv

Vyhlašování cen
Foto archiv

ONDŘEJ HAVELKA

Chci, aby byl divák děním na jevišti stržen

Foto Roman Mrázek

První operní premiérou této sezóny se stalo dílo vyprávějící příběh charismatického ranhojiče Pustrpalka, jehož schopnost léčit rozličné neduhy byla mnohdy přinejmenším diskutabilní. Jméno Pavla Haase (1899–1944), autora této opery, bohužel neprávem vymizelo z hlavního proudu českých hudebních dějin. Zázemí a osud tohoto skladatele, jehož talent nemohl být dále rozvíjen kvůli tragickým historickým okolnostem, jsme přiblížili v minulém čísle, stejně jako jeho operu **Šarlatán** (1937). Ani ona nespadá do ranku titulů, jež by byly divákům dobře známy – na domácích pódii se dosud moc neohrála a letos v říjnu na prknech Divadla Antonína Dvořáka došlo k prvnímu českému scénickému provedení od světové premiéry v roce 1938. Koho naopak představovat nemusíme, je **ONDŘEJ HAVELKA** (1954), režisér inscenace a kromě jiného také herec a zpěvák (a letošní jubilant). Právě jemu jsme u příležitosti bilance nad (v době rozhovoru stále ještě připravovanou) premiérou Haasova **Šarlatána** položili několik otázek.

Rossiniho Lazebník sevillský!!!, Křičkův Bílý pán, Haasův Šarlatán, tedy tři opery v Ostravě ve vaší režii...je to spíš do třetice všeho dobrého nebo třikrát a dost? Jak se vám v Ostravě pracuje?

Je to určitě do třetice všeho dobrého, protože zatím se mi tady velmi dařilo, a zároveň doufám, že to není naposledy, protože v ostravském operním divadle pracuji velmi rád.

Jak jste se k režii Šarlatána dostal – byla to vaše volba, nebo nabídka ze strany divadla?

Moje volba to nebyla, dostal jsem nabídku od pana ředitele Nekvasila, který si vymyslel dramaturgicky velice zajímavou řadu oper terezínských skladatelů, tedy významných židovských umělců, kteří byli deportováni do koncentračního tábora v Terezíně. Je obecně známo, že právě terezínské ghetto sloužilo nacistům jako Potěmkinova vesnice, takže nějaký čas tam působil symfonický orchestr sestavený z vězněných muzikantů. I Pavel Haas pro ně v Terezíně komponoval. **Šarlatán** je tedy třetím a závěrečným titulem této dramaturgické řady. Na základě této nabídky jsem si přečetl libreto, operu si poslechl (protože jedna nahrávka existuje)

Eva Dřízgová-Jirušová (Rozína), Kateřina Hebelková (Amaranta), Pavol Kubán (Doktor Pustrpalk)
Foto Martin Popelář

a řekl jsem si: je to zajímavá výzva, jdu do toho.

Znal jste dílo Pavla Haase předtím?

Samozřejmě, znám jeho smyčcová kvarteta, těmi se proslavil asi nejvíc, ale ještě před tím jsem o něm věděl, protože to byl starší bratr skvělého herce Huga Haase, mého velkého miláčka.

Oba předchozí tituly – ač se liší dobou i místem vzniku – přinesly, mj. i díky vaší režii, určitě osvěžení, lehkost, vtip. Můžeme tyto atributy očekávat i v Šarlatánovi?

Já doufám! Pavel Haas sám operu označil jako „tragikomickou“. Je to velice zvláštní dílo, ve kterém jsou právě napsány i komické, až groteskní scény. Moje touha je připravit pro diváky pestrou, co nejživější inscenaci. A věřím, že to na mnoha místech bude opravdu sranda. Zkrátka chci, aby divadlo, které umocňuje hudbu, bylo co nejzábavnější, aby bylo na co koukat, aby byl divák děním na jevišti stržen.

Režisér je někdo, kdo musí najít či zvolit konkrétní klíč k dílu, a nějakým způsobem ho uchopit a přetlumočit divákovi. Jaký klíč pasoval nejlépe na Šarlatána?

Nebudu prozrazovat svůj výklad, to bych nerad, protože tím bych prozradil celý příběh. Důležité podle mě je rovnou říct, že opera nemá nic společného s filmem **Šarlatán** s Ivanem Trojanem. Je to příběh o barokním německém potulném doktorovi, který byl velice úspěšný operatér, ale zároveň některé jeho metody byly trochu šarlatánské. Jedná se však o skutečnou historickou postavu, jejíž příběh byl zpracován německým spisovatelem Josefem Wincklerem v románu **Doctor Eisenbart**. Tu knihu si Pavel Haas přečetl,

strašně se mu líbila a rozhodl se ji zhudebnit. Protože to je historka o ranhojiči, který většinou operoval ve stanu uprostřed jarmarku, nedá se převést do současnosti nebo nějak zásadně aktualizovat. Takže naše inscenace se odehrává skutečně v době pozdního baroka, ale protože je to opera velmi groteskní, i naše baroko je lehce „posunuté“. Ale musím zdůraznit, že výtvarníci Jakub Kopecký i Kateřina Štefková se úkolu zhostili s velkým nadšením, a myslím, že výtvarně půjde opravdu o velice krásnou a atraktivní inscenaci.

Jak se vám pracovalo na díle, které nemá kdovíjak bohatou historii provádění a divákům je prakticky neznámé? Je to spíše výhoda, nebo nevýhoda?

To je samozřejmě zásadní výhoda, že operu nikdo nezná (*smích*). Moderní opery z první poloviny dvacátého století se inscenují v českých divadlech velice sporadicky, protože divadla většinou sází na spolehlivý, osvědčený repertoár, který zaručeně přitáhne diváky, což je škoda. Stejný osud potkal i **Šarlatána**. Od své premiéry v roce 1938 na českých jevištích uveden nebyl. Jak říkám, je pro mě výhoda, že si jej můžu takzvaně udělat po svém a budu první (*smích*). Jde vlastně o jakousi premiéru po necelých devadesáti letech.

Bohatou zkušenost máte jak s vystupováním na jevišti, ať už jako herec, nebo zpěvák, tak s režisérskou rolí. Která z těchto poloh je vám momentálně nejbližší?

Na otázku tohoto typu mám takovou už nacvičenou odpověď. Je mi vždycky nejbližší to, co momentálně dělám. Víte, mě režie strašně baví. Ale protože je docela vyčerpávající, v době, kdy režiju, musím

Vincenc Ignác Novotný (Zavináč), Peter Malý (Kyška), Pavol Kubán (Doktor Pustrpalk), Josef Škarka (Pavučina)
Foto Martin Popelář

Marek Žihla (Hostinský), Peter Malý (Kyška), Rudolf Medňanský (Ohnízer), Pavol Kubán (Doktor Pustrpalk), Václav Čížek (Bakalář) a sbor opery
Foto Martin Popelář

dost zásadně omezit koncertní činnost své kapely Melody Makers, takže ve chvíli, kdy „odevzdám“ operu k premiéře, se většinou docela rád vrátím ke kapele a u swingu si odpočinu. Ale pak zase přijde chvíle, kdy už těch koncertů a ježdění mám dost a těším se zpátky do divadla na nějakou novou režii.

Jak se vám spolupracovalo s inscenačním týmem, scénografem Jakubem Kopeckým a kostymérkou Kateřinou Štefkovou? Přiblížil byste našim čtenářům výtvarnou koncepci inscenace?

Jakub Kopecký je jeden z nejrenomovanějších současných scénografů, který je mi strašně blízký tím, že má, dalo by se říct, loutkářské myšlení. Není to pouhý konceptualista, ale člověk hravé povahy, který rád vymýšlí věci, které se hýbou, které jsou ve scénografii ožívovány, a to já mám taky strašně rád. Takže je skvělé, že se s ním konečně setkávám.

S Kateřinou Štefkovou už jsem pracoval, je to velmi chytrá a invenční kostýmní výtvarnice, která o věcech velmi pečlivě přemýšlí, navíc má smysl pro humor a tím pádem i patřičný smysl pro nadsázku. Takže je to spolupráce, která mě velmi baví.

K tomu musím dodat jednu poznámku. Ve velkých divadlech, které obhospodařují tři a více souborů, jsou lidé v dílnách často zahlceni prací a jsou z toho nešťastní, protože nestíhají. Ale my jsme udělali s dílnami NDM úžasnou zkušenost! Kateřina je úplně nadšená, jak dámy v krejčovně jejich práce baví. Její návrhy se jim tak líbily, že se do toho pustily opravdu s velkým nadšením.

Je nějaké téma nebo myšlenka, na niž jste při práci na Šarlatánovi narazil, kterou byste rád, aby si diváci z opery odnesli?

Ten příběh nese jasné téma a tím je láska; vášnivá, osudová, a dokonce láska sebezníčiující. Já mám k tomu takovou metaforu. Julie se ve slavné balkonové scéně ptá Romea, jak se k ní dostal. A on odpoví: „Na křídlech lásky přeletěl jsem zed.“ Člověk se skutečně může na křídlech lásky vznést hodně vysoko, ale pak hrozí, že se mu stejně jako Ikarovi roztaví křídla a může přijít i velmi strmý pád. Myslím, že právě o tom je náš **Šarlatán**. (bs)

Pavel Haas (1899–1944)

ŠARLATÁN

Reprízy 8. 11. (19.00) – festival Janáček Brno 2024 a 24. 1. (18.30), 28. 1. (18.30), 4. 2. (18.30), 2. 4. (18.30) a 11. 4. (18.30) v Divadle Antonína Dvořáka

REŽISÉR ROCC O TURANDOT: Láska, fantazie a moderní technologie v nadčasové opeře

Opera *Turandot*, nedokončené vedlilo Giacomo Pucciniho, které oslovilo generace diváků svou magií a silnými emocemi, se letos v prosinci vrátí na scénu Národního divadla moravskoslezského v nové inscenaci v režii Rocca, jehož jméno je pravidelným návštěvníkem naší opery dobře známé. Jen v nedávných měsících se na prknech Divadla Antonína Dvořáka objevilo hned několik jeho inscenací:

Giacomo Puccini (1858–1924)
TURANDOT
Opera o třech dějstvích z roku 1924

Libreto inspirované stejnojmennou hrou Carla Gozziho (1720–1806) z roku 1762 napsali Giuseppe Adami (1878–1946) a Renato Simoni (1875–1952)

Hudební nastudování **Marek Šedivý**
Režie a scéna **Rocc**
Kostýmy **Belinda Radulović**
Sbormistr **Jurij Galatenko**
Dramaturgie **Juraj Bajús**

Obsazení:
Frédérique Friess / Maida Hundeling (Turandot), **Václav Morys** / Jan Vacík (Altoum), **Jozef Benci** / Martin Gurbal' (Timur), **Ragàa Eldin** / Luciano Mastro (Kalaf), **Gabriela Deglin** / Veronika Rovná (Liu), **Pavel Divín** / Sungbin Kim (Ping), **Ondřej Koplík** / Vít Šantora (Pang), **Václav Čížek** / Martin Javorský (Pong) ad.

**Premiéry 19. a 21. prosince 2024
v 18.30 hodin v Divadle Antonína
Dvořáka**

Rozbitý džbán a Císař Atlantidy aneb Odepření smrti Viktora Ullmanna, *Dvě vdovy* Bedřicha Smetany a v neposlední řadě také světová premiéra opery *Zaprodanec* Františka Chaloupky, která koncem června s úspěchem zazářila na 7. bienále festivalu NODO. Je to však právě opera *Turandot*, která měla na tohoto slovinského umělce zásadní vliv: právě ona ho před třiceti lety přivedla k myšlence stát se operním režisérem. „*Na první lásku se nezapomíná, ani u opery. A i když už od mé první zkušenosti s Turandot uplynulo třicet let a já jsem za tu dobu prošel nějakým vývojem, lidsky i umělecky, ten nenapodobitelný pocit okouzlení a pobláznění je vlastně stále stejný,*“ vzpomíná Rocc. Po letech se k *Turandot* vrací, tentokrát poprvé jako režisér,

Návrhy kostýmů Belindy Radulović pro postavy Kalafa a Turandot

a divákům slibuje novou, svěží interpretaci, která se hrdě hlásí k tradici, již umně kombinuje s moderními prvky.

Jedním z klíčových témat opery *Turandot* je láska – její nezměrná síla a závěrečný triumf, který se v operách Giacomo Pucciniho příliš často nevidí. „*Většina jeho oper končí tragicky, sebevraždou, smrtí nebo jiným způsobem totální destrukce. Turandot ale končí šťastně. A je to právě láska, která přemůže i tu největší krutost,*“ říká Rocc a zamýšlí se nad tím, co pro nás dnes znamená oddat se lásce. Téma oběti, kterou je třeba pro lásku přinést, se stává klíčovým prvkem inscenace. Princ Kalaf je ochoten riskovat vše – svůj život i životy druhých – aby získal lásku Turandot. Turandot je naproti tomu postava, která se lásce brání, je „uvězněná“ ve své krutosti, ale nakonec se lásce rovněž podvolí, a tím se vzepře všemu, co doposud znala a čemu věřila. „*Jsme dnes ještě schopní se lásce zcela oddat? To je pro mě velmi aktuální otázka,*“ dodává režisér.

Opera není pro Rocca jen uměním, ale způsobem života. „*Pro mě osobně je opera symbiózou téměř všech umění – hudby, výtvarné stránky, architektury, poezie, nových médií, pohybu, divadla,*“ říká režisér. Právě tato spojení různých uměleckých forem jsou pro něj fascinující, a proto se neustále vrací k práci s operou. Vnímá ji jako „pohled do jiného světa“, prostor, který umožňuje divákům nahlédnout za oponu, do kraje, který neznáme a nemáme nad ním kontrolu. Tato filozofie se promítá i do jeho interpretace *Turandot*, v níž dochází k důležitému propojení pohádkových, symbolických motivů, fantazie a moderního světa.

Jednou z novinek, kterou Rocc do inscenace přináší, je využití QR kódů jako součásti scénografie. Při přemýšlení

o hádankách, které jsou klíčovým prvkem příběhu Turandot, ho fascinovala paralela mezi tradičními rébusy a moderními technologiemi. „*Když jsem přemýšlel nad tím, co jsou hádanky dnešní doby, jakým způsobem vlastně kódujeme náš svět, uvědomil jsem si, že jednou z takových šifer jsou dnes prakticky všudypřítomné QR kódy. Našel jsem program, kde jsem si začal hrát s Turandotinými otázkami a jejich odpověďmi, a začal jsem QR kódy výtvarně zpracovávat. Najednou jsem zjistil, že ty QR kódy mi připomínají čínské znaky,*“ vysvětluje Rocc. V inscenaci budou QR kódy sloužit jako vizuální prvek, který navazuje na motivy čínské estetiky, ale zároveň zcela jasně odkazuje na současnost. Divák, stejně jako postavy v příběhu, bude mít před sebou šifru, kterou musí rozluštit – podobně jako v dnešní době, kdy QR kódy otevírají nové informace pouze těm, kteří mají techniku k jejich dekódování. „*Co kdybychom ale neměli tyto technické pomůcky a naše životy by závisely na rozluštění hádanky? To mi připadá jako radikální, až děsivá otázka,*“ dodává režisér.

Roccova inscenace *Turandot* pracuje s motivy snů, fantazie a pohádkovosti. Pohádka jako metafora se objevuje ve scénografii i v kostýmech **Belindy**

Dvě tváře Turandot: Tři otázky pro hlavní představitelky

U příležitosti blížící se premiéry opery *Turandot* jsme položili tři otázky oběma představitelkám titulní role, **Maidě Hundeling** a **Frédérique Friess**. Obě sopranistky mají s Národním divadlem moravskoslezským bohaté zkušenosti; Maidu Hundeling jste mohli vidět například v roli Florie Toscy (Puccini: *Tosca*) nebo ve dvojroli Alžběty/Venuše (Wagner: *Tannhäuser*), zatímco Frédérique Friess ztvárnila mimo jiné Mimi (Puccini: *Bohéma*) a Elviru (Verdi: *Ernani*). Zeptali jsme se jich:

- 1. Jak se těší na další spolupráci s NDM?**
- 2. Jak vnímají postavu kruté princezny Turandot a jak se s ní ztotožňují?**
- 3. Která témata, jež opera zpracovává, podle nich promlouvají i k dnešnímu divákovi?**

Maida Hundeling

1. Práce v Národním divadle moravskoslezském je pro mě velkým potěšením. Miluji zdejší nadšení a atmosféru. Divadlo i lidé mi přirostli k srdci a pokaždé, když se vracím, mám pocit, že se vracím domů.

Kostýmní výtvarnice Belinda Radulović a Rocc na zkoušce
Foto Martin Popelář

Radulović. Kalaf, hlavní hrdina příběhu, bude v inscenaci ztvárněn jako současný člověk, který z reálného světa hlediště vstupuje na jeviště, do světa snů. Tato surrealistická stylizace podtrhuje motiv fantazie, který je pro Rocca důležitý. „*Jsme příliš uvězněni v každodenních tabulkách, normativech, byrokracii a systémech, které řídí ratio,*“ soudí Rocc. Právě divadlo je pro něj prostorem, kde lze otevřít dveře do světa fantazie a snů, který se vymyká logice.

Co mohou diváci od inscenace očekávat? „*Bude to pohádka, která splní*

očekávání diváka, který Turandot zná,“ říká Rocc. Přestože se děj odehrává v Číně, scénografie nepracuje s doslovnými čínskými prvky, ale spíše s fantazií o tom, co Čína může být. „*Nesnažíme se pracovat nějakým vědeckým, dokumentárním způsobem. Čína zde reprezentuje svět vzdálený, a my spíše předkládáme jiný, evropský pohled na to, jak si myslíme, že Čína vypadá,*“ vysvětluje režisér. Tímto způsobem se Rocc snaží vytvořit vizuálně atraktivní inscenaci, které nejen respektuje tradici, ale zároveň do ní vnáší nové perspektivy. (bs)

Maida Hundeling
Foto Támara Černá – SofiG

2. Turandot je často vnímána jako krutá princezna, ale já ji vidím jako bytost s emocemi, které neumí zvládnout. Krutost je něco, co se od ní očekává a s čím má zkušenost, a to jí dodává pocit bezpečí. Kalaf přináší cit, který nezná, a proto s ním bojuje. Je to velmi komplexní postava a jsem moc zvědavá, v jakém světle ji v této inscenaci ukážeme.

3. Tři hlavní postavy opery mají podle mě silné paralely s dneškem. Turandot ukazuje, že je důležité naučit se problémy řešit lidsky, Kalaf nás učí následovat své sny a Liu připomíná důležitost podpory druhých, i když sami nezískáme, co chceme.

Frédérique Friess
Foto archiv

Frédérique Friess

1. Do Ostravy se vracím s velkou radostí. Mám na ni krásné vzpomínky a navázala jsem zde přátelství, která trvají dodnes. Divadlo mi dalo některé z mých nejkrásnějších rolí.

2. Turandot jedná krutě, aby pomstila zločin na své babičce. Chápu její potřebu nebyť obětí a touhu po pomstě, i když osobně jsem jiného naturelu.

3. Děj opery je smyšlený, ale témata jako moc, pomsta, oběť a láska jsou nadčasová. Tyto motivy rezonují i dnes a divák je snadno propojí se současnými problémy. (bs)

PAULINE VIARDOT

Osobnost, kterou je třeba znovu objevit

Následující řádky patří snaze o představení pozoruhodné osobnosti 19. století, jejíž jméno je – s ohledem na vliv, který měla na kulturní scénu Evropy – až trestuhodně neznámé. **Pauline Viardot** (1821–1910) byla významnou francouzskou zpěvačkou, pedagožkou a skladatelkou, která se vedle mimořádného hudebního talentu vyznačovala také neúnavnou pílí a aktivitou na hudebním, ale i kulturním poli obecně. Pocházela ze slavného španělského hudebního rodu Garcí, jehož členové prosluli operními talenty (její otec tenorista Manuel García se proslavil zejména svou interpretací Dona Giovanniho a postava hraběte Almavivy z Rossiniho *Lazebníka sevillského* pak vznikla přímo pro něj). Viardot proslula především jako vynikající mezzosopranistka, ale věnovala se i komponování. K jejím hudebně-dramatickým dílům patří též opera comique *Popelka*, jejíž premiéra se uskutečnila v roce 1904 ve skladatelčině salónu. Tato opera se dočká nového nastudování v Divadle „12“ v rámci projektu **Operní akademie Ostrava**, který realizujeme v koprodukc

s Ostravskou univerzitou. Premiéry inscenace v režii **Gabriely Petrákové** se uskuteční 6. a 8. února 2025. *Popelka*, která bývá někdy označována i za salonní operetu, představuje vtipnou a poetickou adaptaci známého pohádkového příběhu. Její libreto (které si napsala skladatelka sama) je plné humoru a romantiky, přičemž postavy ztělesňují jak sentimentální, tak komické prvky. Pauline Viardot v *Popelce* prokázala svůj cit pro dramatický oblouk a melodii, která reflektuje francouzskou kulturu, v níž skladatelka vyrůstala, ale také vlivy italské a německé opery. Soustředila se na lehkost a hravost, čímž dala vyniknout postavám a jejich emocím, aniž by opera ztratila cokoliv ze své elegance. Dílo je charakteristické intimními hudebními motivy, které oživují známý příběh o Popelce. Vyniká melodickým i harmonickým bohatstvím a svým komorním obsazením přibližuje atmosféru salonní zábavy, tolik typické pro měšťanské a aristokratické kruhy 19. století. Viardot zde nejen využívá svůj mistrovský talent pro

vokální kompozici, ale také reflektuje své zkušenosti operní zpěvačky.

Kosmopolitní žena Evropy

Pauline Viardot byla nejen hudebně nadaná, ale také velmi vzdělaná a kosmopolitní žena, která působila v mnoha významných kulturních centrech Evropy, od Paříže přes Berlín až po Petrohrad. Ve svém životě a tvorbě projevovala silný zájem o kulturní výměnu mezi evropskými národy. Její korespondence a umělecké vztahy s intelektuály, skladateli a hudebníky napříč Evropou, včetně Fryderyka Chopina či Ivana Turgeneva, ukazují, že ji fascinovalo myšlenkové a kulturní propojení kontinentu.

Skládala písně v několika jazycích a inspirovala se hudebními tradicemi různých zemí, které ve svém vlastním díle spojovala, čímž podporovala myšlenku společné evropské kulturní identity. V době, kdy byly národní identity často izolované a konfliktní, byla Viardot svým postojem a uměleckou tvorbou jedním z hlasů, který se zasazoval o mírovou a kulturní jednotu. To lze chápat jako předzvěst dnešní myšlenky evropské integrace. *Popelka* se tedy stává nejen hudebním dílem, ale také symbolem této její snahy o sjednocení Evropy prostřednictvím umění. Sama v mnoha ohledech předběhla dobu, ať už svými ambicemi sjednotit Evropu prostřednictvím hudby, nebo svým nadčasovým uměním, které dnes znovuobjevujeme. (bs)

Pět zajímavostí o Pauline Viardot

- **polymůza** – pro Viardot bylo slavnými skladateli napsáno mnoho hudebních děl, včetně opery *Sapho* od Charlese Gounoda, která navíc vznikla přímo na její popud. Pro její hlas psali také Hector Berlioz, Camille Saint-Saëns nebo Johannes Brahms, čímž formovali styl a zvuk francouzské opery 19. století.
- **výuka dalších hvězd** – byla také významnou pedagožkou. Mezi její žáky patřil i slavný tenorista Charles Santley, hvězda tehdejšího operního světa.
- **průkopnice ve výuce zpěvu** – byla známá svým inovativním přístupem k výuce zpěvu, byla rovněž autorkou vlastní pěvecké metodiky.
- **klavíristka stejně jako zpěvačka** – původně se chtěla stát klavíristkou a studovala pod vedením Ference Liszta. Nakonec dala přednost zpěvu, nicméně klavírní dovednosti uplatňovala ve svých skladbách.
- **kosmopolitní život** – vedla život na mnoha místech Evropy. Její salón v Paříži byl jedním z center evropského intelektuálního života, kde se scházely špičky tehdejší umělecké a literární scény.

Činohra

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2024/2025

Roland Schimmelpfennig (1967)

DISCOTECA PARAISO

Tuhle noc bude všechno jinak

Režie: Tomáš Svoboda

Překlad: Jana Slouková

Česká premiéra 26. října 2024

v Divadle „12“

Georges Feydeau (1862–1921)

TULULUM

„Manželé žen, které se nám líbí, jsou vždycky pitomci.“

Režie a úprava textu: Vojtěch Štěpánek

Překlad: Josef Čermák

Premiéra 2. listopadu 2024

v Divadle Antonína Dvořáka

Wajdi Mouawad (1968)

PTÁČCI

Novodobá bajka o rozměrech antické tragédie

Režie: Aminata Keita

Překlad: Michal Zahálka

Česká premiéra 1. února 2025

v Divadle Antonína Dvořáka

Molière (1622–1673) – Tomáš Svoboda (1972)

GURU TARTUFFE

Hodně budeš někde

Režie: Tomáš Svoboda

Světová premiéra 12. dubna 2025

v Divadle Antonína Dvořáka

Marius von Mayenburg (1972)

SOUMRAK NAD KRAJINOU

Za kolik by se dal prodat Hitlerův obraz?

Režie: Vojtěch Štěpánek

Překlad: Michal Kotrouš

Premiéra 17. dubna 2025 v Divadle „12“

Pavel Klusák (1969)

ABBA / Scény z manželského života

Money, money, money – Must be funny?

Režie: Josef Doležal

Premiéra 6. června 2025 v Divadle „12“

Federico García Lorca (1898–1936)

KRVAVÁ SVATBA

Příběh tragické lásky

Režie: Martin Františák

Premiéra 14. června 2025

v Divadle Jiřího Myrona

Činohra NDM je na Facebooku:
Činohra Národního divadla
moravskoslezského

Činohra NDM
je na Instagramu:
cinohrandm

DISCOTECA PARAISO – Martin Dědoch (#4),
Petr Panzenberger (#7), Robert Finta (#5), Tomáš Jirman (#6),
Aneta Kaluža Klimešová (#3), Sára Erlebachová (#1) a sbor
Foto Martin Kusyn

REPERTOÁR ČINOHRY (LISTOPAD – PROSINEC 2024)

Michael Frayn
BEZ ROUCHA
Režie: Vojtěch Štěpánek
24. 11. (16.00), 15. 12. (15.00)

Tomáš Dianiška
DEN ZÚČTOVÁNÍ
Režie: Piotr Ratajczak
15. 11. (18.30), 30. 11. (18.30), 11. 12. (18.30)

Roland Schimmelpfennig
DISCOTECA PARAISO
Režie: Tomáš Svoboda
1. 11. (19.00), 16. 11. (19.00), 22. 11. (19.00),
6. 12. (19.00), 14. 12. (19.00)

Terrence McNally – David Yazbek
DONAHA! (Hole dupy)
Režie: Pavel Šimák
26. 12. (16.00), 27. 12. (18.30)

Tomáš Svoboda
**GOLDONI PO OSTRAVSKU
aneb Sluha dvou pánů**
Režie: Tomáš Svoboda
4. 12. (18.30), 9. 12. (18.30)

Kamila Hladká – Václav Klemens
HORNICKE VDOVY
Režie: Václav Klemens
5. 11. (19.00), 9. 11. (19.00), 19. 11. (19.00),
3. 12. (19.00), 12. 12. (19.00)

Euripidés
MÉDEA
Režie: Jakub Šmíd
14. 11. (18.30), 29. 11. (18.30), 11. 12. (18.30)

Alena Kastnerová
O LÍNĚ BABIČCE
Režie: Tomáš Jirman
17. 11. (16.00), 8. 12. (10.00 a 16.00)

Florian Zeller
PRAVDA
Režie: Vojtěch Štěpánek
20. 11. (19.00), 28. 11. (10.00), 29. 11. (10.00),
29. 11. (19.00), 5. 12. (19.00), 13. 12. (19.00)

Nikolaj Vasiljevič Gogol
REVIZOR
Režie: Vojtěch Štěpánek
26. 11. (18.30), 17. 12. (18.30)

RODINNÉ
VSTUPNÉ

William Shakespeare
RICHARD III.
Režie: Ivan Krejčí
23. 11. (18.30), 28. 11. (18.30),
7. 12. (18.30) – derniéra

Andrzej Saramonowicz
TESTOSTERON
Režie: Vojtěch Štěpánek
7. 11. (18.30), 13. 11. (18.30), 19. 12. (18.30),
20. 12. (18.30)

Georges Feydeau
TULULUM
Režie: Vojtěch Štěpánek
2. 11. (18.30) – premiéra,
6. 11. (18.30) – první repríza, 20. 11. (18.30),
6. 12. (18.30), 14. 12. (18.30), 22. 12. (16.00),
25. 12. (16.00), 31. 12. (18.00)

Neil Simon
ZTRACENÍ V YONKERS
Režie: Janusz Klimsza
21. 11. (18.30), 27. 11. (18.30), 10. 12. (18.30)

ÚVODNÍK ŠÉFA ČINOHRY

Vážení diváci,

v listopadu začínáme zkoušet hru *Ptáčci*. Mohu zcela otevřeně prohlásit, že jde o jeden z nejlepších divadelních textů, jaké jsem kdy četl, a jsem nesmírně zvědavý, jak se tato výjimečná, náročná, okouzující, poetická a neskutečně silná hra potká s naším publikem. Příběh o lásce dvou mladých lidí nás zavede do spleťtých vrstev izraelsko-palestinského konfliktu. Mállokterý spor má tak silnou a trvalou globální odezvu. I v naší společnosti rezonuje velmi silně, a ačkoliv by se dalo říci, že nejsme do toho konfliktu nijak vtaženi, můžeme se i u nás setkat s velmi vyostřenými postoji, stejně jako s projevy empatie směrem k obětem na obou stranách konfliktu. Jakkoli jsme tomuto konfliktu zeměpisně vzdáleni, i v našich hlavách a srdcích se snažíme jednu či

druhou stranu pochopit a pokládáme si velmi těžké morální otázky. A právě snaha o pochopení či zodpovězení těch nejtěžších otázek je pro hrdiny *Ptáčků* záležitostí života a smrti. Zásadní divadelní hra v režii skvělé Aminaty Keity již brzy

v naší činohře. Všem přeji výjimečný zážitek.

Vojtěch Štěpánek

Slavnou Shakespearovu tragédii RICHARD III. hrajeme už jen do prosince, nenechte si ji ujít!
Na fotce v titulní roli Petr Panzenberger
Foto Martin Kusyn

UVEDLI JSME

Roland Schimmelpfennig (1967)

DISCOTECA
PARAISO

Tuhle noc bude všechno jinak
(Diese Nacht wird alles anders)

Robert Finta (#5), Tomáš Jirman (#6) a Aneta Kaluža Klimešová (#3)
Foto Martin Kusyn

V sobotu 26. října 2024 proběhla v Divadle „12“ první činoherní premiéra letošního sezóny *Discoteca Paraiso*. Hra Rolanda Schimmelpfenniga přenesla diváky do světa, kde se stírají hranice mezi realitou a iluzí a kde se mísí peklo s rájem. A přesně takovým místem je i **berlínský Berghain**, jenž byl velkou inspirací pro napsání zmíněné hry. Čím si slavný techno klub vysloužil pověst jednoho z nejzásadnějších klubů nejen v Evropě a proč mnoho lidí jeho návštěvu popisuje jako „náboženský zážitek“, nebo dokonce „zasvěcení“?

V pulzujícím srdci berlínského nočního života leží Berghain, klub proslulý nejen svými techno beaty, ale také tajemnou, téměř nadpozemskou atmosférou. Svou impozantní fasádou a strohými interiéry je místem, kde se rozpouštějí konvenční hranice času a prostoru. V průmyslové budově bývalé elektrárny s osmnáctimetrovým stropem tančí každý víkend velmi rozmanitý dav lidí. Přední DJové, kteří v klubu hrají, nově definují techno a jsou jedním z důvodů, proč o klubu psaly časopisy jako Rolling Stone nebo New York Times.

Příběh Berghainu se začal psát již v roce 1998, kdy vznikl nejprve klub Ostgut. Ten se nacházel v nedalekém železničním skladišti. Ostgut se s Berlínem a klubovou scénou rozloučil v roce 2003 třicetihodinovou párty a budova byla následně zbořena. Mállokdo věřil, že již o rok později vznikne na základech Ostgutu zcela nový klub – Berghain. Název je složeninou z názvů dvou městských částí Berlína – jižní část budovy se nachází v Kreuzbergu, dříve v Západním Berlíně, a severní část zasahuje do Friedrichshainu, dříve do východního

Berlína. Doslovný překlad slova Berghain je pak horský ráj. Nutno podotknout, že jde o pěkně rozsáhlý ráj. Rozkládá se na ploše více než třicet tisíc metrů čtverečních a konají se zde dlouhé víkendové párty, které začínají sobotní půlnocí a končí pondělním dopolednem.

Odmítnut může být úplně každý

Přísná politika vstupu do klubu a uzavřenost, s níž si hlídá tajemství několikadenních „parties“, přidává Berghainu na tajuplnosti, takže vstup působí jako obřad přechodu do jiného světa. Na internetu koluje několik článků, kde lidé radí, jak se dostat dovnitř. Ve většině podobných klubů platí tajný dress code, ne však v Berghainu. Jeho

vyhazovači rozhodně neplní funkci módní policie. Naopak naprostá většina hostů nosí nenápadnou černou, případně podtrhuje svůj styl zdobenými náramky nebo koženými řetízky. Důležité je cítit se dobře a bavit se bez omezení. Mnohem důležitější než zvolit správný dress code je ale chovat se přátelsky k ostatním při čekání ve frontě, a to i v obtížných situacích. Vyhazovači pozorně sledují veškeré dění a každého, kdo se pokusí předbíhat nebo někoho slovně či fyzicky napadne, nemilosrdně vyhodí. Tobias Rapp, berlínský techno expert a autor knihy *Lost and Sound*, k tomu dodává: „*Nezáleží na tom, zda jste královna, nebo farmář, odmítnut může být úplně každý, kdo nezapadá do étosu Berghainu a jeho subkulturní scény.*“ Vznikají dokonce aplikace, které vás informují o tom, jak dlouhá je fronta, případně se na webově stránce Berghaintrainer.com můžete předpřipravit na rozhovor s vyhazovačem. Věhlasný klub před lety uchvátil i Lenu Kočišovou, umělkyni a DJku, která v něm vystupovala se svým setem. „*Nikdy jsem nepronikla do tajů toho, jak a podle čeho vybírají návštěvníky. To, že má každý mít černé oblečení, není podstatné. Jde o to, co máš ve tváři.*“

Arény sebeobjevování

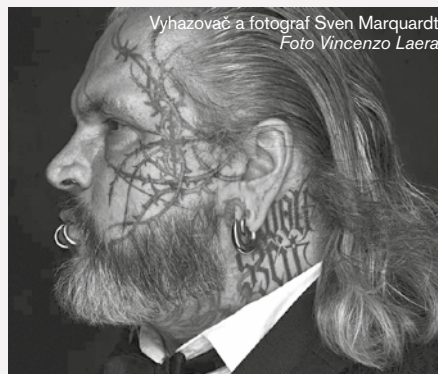
Atmosféra uvnitř je opojnou směsí beatů a stínů. Brutalistní estetika hlavní místnosti kontrastuje s euforickými rytmy, které se rozléhají jejími stěnami. Vsední svět venku se jako by vytrácí a vzniká očištný prostor plný svobody, anonymity a sebevyjádření. V případě podobností mezi kluby Berghain a Discoteca Paraiso nejde o pouhé tematické paralely; jde o podstatu zážitků, které oba prostory nabízejí. Oba vytvářejí prostředí zbavené obvyklých

Proslulý Berghain
Zdrok: Radical-living.net

sociálních norem a omezení a my tak můžeme procházet složitou krajinou našeho vlastního já. Nejsou to jen prostory úniku, ale arény sebeobjevování.

Hlavním vyhazovačem klubu je fotograf **Sven Marquardt** (postava Černého psa ve hře je jeho odrazem), o kterém byly dokonce v roce 2019 natočeny dva dokumentární filmy – *Berlin Bouncer* zaměřený na jeho život vyhazovače a *Krása & pomíjivost* zaměřený na jeho fotografování. „Ta scéna se od roku 1993, kdy jsem začal pracovat v berlínských klubech, pochopitelně změnila. Svě fotografické objekty už tam potkávám méně často. Do Berghainu už chodí lidé

o dvě tři generace mladší. Berghain je ale pořád především místem, kde lidé mohou být svobodní, takoví, jací jsou,“ říká na obranu slavného techno klubu.

Berghain každý víkend navštíví zhruba tři tisíce návštěvníků. Pro Berlín to znamená významnou položku do rozpočtu. Vedení Berghainu ale přesto odmítá nabídky vedení města na zlepšení nebo opravení budovy či interiéru. Stejně tak odmítají jakékoliv novinářské žádosti o rozhovor a fotografování v klubu. Obojí jsou zásady, kterých se drží již dvacet let. (nz)

Práva zastupuje S. Fischer Verlag GmbH, Frankfurt am Main, Germany; ©

Reprízy 1. 11. (19.00), 16. 11. (19.00) a 22. 11. (19.00) v Divadle „12“

GRATULUJEME

KRÁL LEAR (1996)

PORTUGÁLIE (2001)

ŽEBRÁCKÁ OPERA (2005)

ZLOČIN A TREST (2006)

VLADIMÍR ČAPKA / 30 LET V NDM

DIVADELNÍ KOMEDIE (2009)

APARTMÁ V HOTELU PLAZA (2010)

MARAT/SADE (2011)

ŤULULUM (zkouška, 2024)

Foto Josef Hradil, Radovan Štátný, Martin Kusyn

26. ročník
Festivalu ostravských
činoherních divadel

27. 11. —
1. 12. 24

festivalostravar.cz

OSTRAVA!!!

TÉMA

FOCENÍ VIZUÁLŮ NA SEZÓNU 2024/2025

Už jste nejspíš viděli vylepené po městě naše plakáty k inscenacím *Discoteca Paraíso* a *Ťululum*. Vizualy letošní sezóny pro nás nově tvoří duo **SHOTBY.US**. Lenka Glisníková a Karolína Matušková

jsou rodačky z Ostravska působící v Praze. Výsledky focení budete v průběhu celé sezóny nacházet nejen všude po městě ve formě plakátů a billboardů, ale také jako příspěvky na našich sociálních sítích,

čímž vás rovnou zveme k jejich návštěvě! My jsme nadšeni, že Lenka a Karolína do spolupráce s námi šly. Jak probíhalo focení vizuálů prvních tří premiér a jak vypadají jeho výsledky? Posuďte sami! (nz)

Karolína Matušková a Lenka Glisníková neboli SHOTBY.US Foto SHOTBY.US

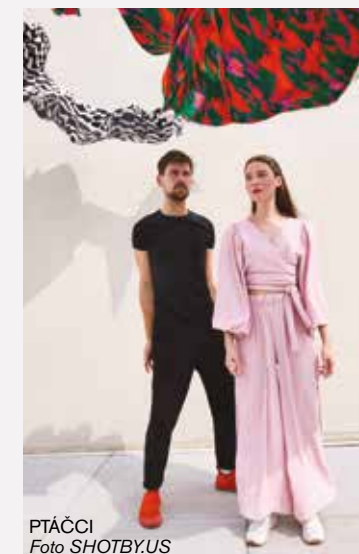

SHOTBY.US je oceňované fotografické duo známé pro poutavé vizuální vyprávění příběhů. Jejich expresivní obrazové kompozice vyznačují hravostí a nadšením prostřednictvím odvážných barev, nápaditých kompozic a nekonvenčních konceptů. S hlubokým vzděláním ve výtvarném umění zkoumají fotografii jako kreativní hřiště a zaměřují svůj proces na výzkum a vývoj působivých příběhů. Jejich typický styl využívá humor a vizuální mystifikaci, aby zaujal publikum. Každý snímek je oknem do okouzlujících říší, které podtrhují transformační sílu fotografie pobavit, fascinovat a inspirovat.

Mají za sebou celou řadu významných spoluprací, např. se slovenskou zpěvačkou Katarzií nebo s audiovizuálním umělcem Jakubem Jansou, a podíleli se na vizuální podobě mnoha projektů (festival Tanec Praha, Divadlo Husa na provázku a další).

SHOTBY.US při práci Foto Martin Kusyn

PTÁČCI Foto SHOTBY.US

ŤULULUM Foto SHOTBY.US

VOJTĚCH ŠTĚPÁNEK

Hru jsem upravil tak, aby herce bavila

Vojtěch Štěpánek, šéf činohry NDM, je nejen režisérem inscenace *Žululum*, ale také autorem výrazné úpravy textu hry. Jeho úprava nejen modernizuje starší překlad a přibližuje jazyk i realie postav naší současnosti, ale také tvaruje postavy více na tělo hercům našeho souboru. To jsou rozhodně pádné důvody, proč Vojtěcha Štěpánka blíže vyzpovídat v rozhovoru.

Georges Feydeau (1862–1921)
ŽULULUM
„Manželé žen, které se nám líbí, jsou vždycky pitomci.“

Překlad **Josef Čermák**
Režie, úprava textu, výběr hudby **Vojtěch Štěpánek**
Dramaturgie **Pavel Gejguš**
Scéna **Michal Sirový**
Kostýmy **Marcela Lysáčeková**

Obsazení:
David Viktora, Alena Sasínová-Polarczyk, Jiří Sedláček, Petra Kocmanová, Jan Fišar, František Strnad, Sabina Muchová, Marcela Čapková, Vladimír Čapka, Marie Logojdová, František Večeřa, Magdaléna Kubatková / Hana Piterková, Alois Bartoň / Jakub Samlík

Premiéra 2. listopadu 2024 v 18.30 hodin v Divadle Antonína Dvořáka

Reprízy 6. 11. (18.30), 20. 11. (18.30), 6. 12. (18.30), 14. 12. (18.30), 22. 12. (16.00), 25. 12. (16.00) a 31. 12. 2024 (18.00) v Divadle Antonína Dvořáka

Vojto, první otázka bude prostá. Proč sis vybral k nastudování právě tento titul?

Z celé knihovny konverzačních a situačních komedií ze starého divadelního světa znám *Žululum* nejdůvěrněji. Mám ho rád a mám v textu oblíbené pasáže, na které vzpomínám i bez ohledu na to, jestli to teď zkouším, nebo ne. Je to prostě věc, kterou jsem nosil v hlavě. A říkal jsem si, že kdybych se měl někdy potkat s tímto žánrem, tak mám kam sáhnout, protože mám mezi těmito komediami svou favoritku. *Žululum* je velmi vtipná hra, a ačkoliv má situační zápletku, hlavně ve druhém dějství, kde dochází k záměnám tašek, lidí a čísel pokojů, je velmi mistrně vrstvená v rovině konverzační. Má skvělý jazyk. Ze všech Feydeauových her je nejvíce konverzační a nejvíce oplývá slovním humorem

a vtipem, který vychází z toho, jak postavy myslí, mluví a pointují. A tato kombinace nádherné řeči a komických situací mi velmi utkvěla v hlavě. Tak právě proto jsem sáhl po *Žululu*. Když došlo k úvahám, že bychom na repertoár potřebovali novou a žánrově čistou komedii, popravdě jsem ani o jiném titulu neuvažoval a řekl si: „Konečně TO můžu udělat!“

Feydeau nepředepisuje věk postav, ale obvykle se hra obsazuje herci ve věku třiceti čtyřiceti let. To z toho důvodu, že jde o dospělé lidi, kteří už mají kariéry, byty, manželství, zároveň se však pouští do milostných záletů a avantýr. Je to pikantní komedie o nevěřích, svůdnících, milencích i vášnivých ženách. Ty jsi udělal originální tah v obsazení, kdy jsi do většiny charakterů obsadil starší část souboru

Focení vizuálu k inscenaci
Foto SHOTBY:US

Návrhy scény Michala Sirového

a tím jsi dost zásadně změnil klima světa, ve kterém se děj odehrává. To je velký interpretační posun.

Feydeau hrou mířil na společenskou vrstvu, která je konzervativní a pro dobové publikum mělo být zábavné a překvapivé, že i v elegantních salónech a „lepších“ vrstvách Pařížanů se odehrávají intriky s cílem co nejvíce lidí podvést, svést, načapat. Dnes už taková společenská vrstva, u které by nás to překvapilo, neexistuje. V našem výkladu tedy může být pikantní právě to, že se to děje seniorům. Hlavní ženské postavy jsou mladší, proto jsou spouštěče vášní pro starší pány a ty větší mužské role hrají pánové Viktora, Fišar, Sedláček, Čapka, Strnad, Večeřa. Díky jejich temperamentu a charakterům má pak celé vyznění jiný výraz a jinou komiku. A proto je dost upravená i hra samotná. Tak třeba po proflámané noci zobou prášky a pilule.

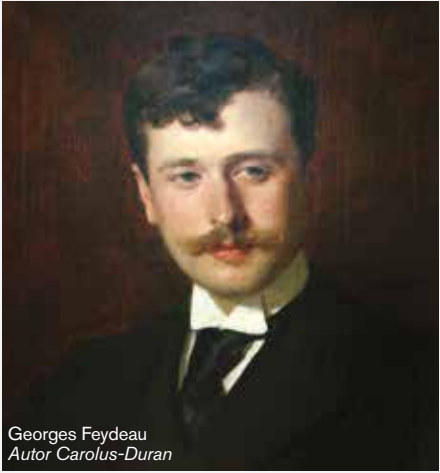
Ano, i na tvou autorskou úpravu jsem se chtěl blíže zeptat. Jak jsi o přepisu přemýšlel?

Původně jsem přemýšlel o zcela novém aktuálním překladu a oslovil jsem Michala Zahálku, vlastně už našeho skoro dvorního překladatele. (V NDM uvádíme jeho překlad hry *Pravda* a připravujeme nastudování překladu hry *Ptáčci* – pozn. red.) Michal Zahálka to ale považoval

za zbytečné a navedl mě na skvělý překlad Evy Bezděkové. Dlouho jsem byl přesvědčen, že ho skutečně použijeme. To je ten nejmladší překlad z 90. let, který má současný švih a v užitém jazyku je stručnější a přímější než starší překlady. Jenže jsem pak zjistil, že to není vysloveně překlad, ale spíše osobitá úprava s mnoha revizemi pro zlínské divadlo. Paní Bezděková například vyškrtala různé scény i postavy. Takže nakonec jsem se vrátil ke staršímu překladu Josefa Čermáka, který je věrnější a bližší originálu. Jenže u něj jsem zase narážel na to, že v mnoha formulacích už je nám vzdálený. Mimochodem, tento Čermákův překlad uvedli a hráli v NDM už dříve, přesně čtyři roky před mým narozením, 4. dubna 1980. A myslím, že už tenkrát musel tahat trochu za uši. My tomu všemu rozumíme, jenom se už nedokážeme s postavami tolik ztotožnit. Tak jsem si řekl, že je potřeba text trochu přetřást a zároveň neztratit tu starou eleganci, neztratit úroveň figur a především neztratit cudnost této komedie. Ta je důležitá. Starší herci z našeho souboru v takovém typu her strávili dvě třetiny svých kariér, takže tímto žánrem vládnou a zároveň si můžou udržet ten trochu secesní slovníček, který jim bude bližší, než kdyby to hrála mladá obsada. Tak jsem si hru upravil tak, aby herce bavila.

Úpravy nejsou ale jen na tělo hercům, posouvají také svět hry do jiné doby. Jaký je to svět a doba?

Tak především je to svět ošoupaný. Vypadá jako starý šatník. Domy, ve kterých se děj odehrává, nesou jasné znaky velkých pařížských panských bytů, ale už je v nich vše staré. Takové Muzeum Feydeau. Postavy stále nosí oblečení, které si koupily, když jim bylo čtyřicet, a stále věří tomu, že jsou v něm svůdné jako tenkrát. Saka už ale mají ošoupané lokty. Postavy zůstaly uvězněné v jiné době a dávno vzdaly přizpůsobování se trendům. Takže ten svět není starý, ale zestárlý. Ale to víme jen my, ne ty postavy.

Georges Feydeau
Autor Carolus-Duran

Omšelá noblesa?

Ale ty postavy by nám to nevěřily, kdybychom jim to řekli: „To už se dneska nenosí.“ – „Nosí. Já to nosím. A podívej. Podívej!“

A poslední otázka. Pokud se diváci rozhodnou, že na inscenaci přijdou, co mohou očekávat a na co se můžou těšit?

Hlavní devízou této komedie je, že i když je pikantní, je cudná. Není vulgární. A v něčem je dojemná. Sledujeme utrpení zadržené vášně. Uvidíme naivní touhu po lásce, která nestárne. A to vše je zabaleno do vynikající komiky. Já myslím, že bude stát za to vidět obsazené herce v těchto komických partech.

(pg)

Současná německá dramatika na ostravských jevištích

Německé divadlo je fenomén. Dlouhodobě určuje nové dramatické i inscenační trendy, které následně ovlivňují vývoj moderního dramatu a režijní inscenační postupy nejen u nás, ale přinejmenším v celé střední Evropě. V prostředí německojazyčného divadla se zrodila celá řada významných režijních osobností (například Christoph Marthaler, Frank Castorf, Thomas Ostermeier, Michael Thalheimer a mnozí další). A také je líhní celé řady dramatických autorů, kteří jazykem svých her přinášejí novou divadelní poetiku. A pokud budeme hovořit o současné německé dramatu, pak nejvýraznějšími a nejčastěji uváděnými autory, které bychom měli zmínit, jsou **Marius von Mayenburg** (1972) a **Roland Schimmelpfennig** (1967). Oba dramatici jsou populární nejen v Německu či u nás, ale i ve světě. Není přehnané říci, že patří mezi autory, kteří ovlivnili vývoj divadla a dramatiky od přelomu tisíciletí. Oba jmenovaní dramatici patří na českých divadelních scénách za poslední čtvrt století k pravidelně uváděným autorům, například Mayenburg se již dočkal celé padesátky nastudování svých her.

Na ostravských jevištích však zatím jejich hry příliš nezakořenily a na rozdíl

od jiných scén v republice se na těch ostravských uváděly jen zřídka. Mezi světlé výjimky patří například naše nastudování Mayenburgovy hry *Mučedník* v režii Janusze Klimszy v roce 2016, inscenace byla uváděna ve zkušebně Divadla Antonína Dvořáka. Schimmelpfennigovo drama *Zimní slunovrat* mělo premiéru v roce 2019 v Komorní scéně Aréna.

V této sezóně 2024/2025 však představíme v rámci repertoáru Divadla „12“ hned dvě hry, a sice jednu od každého z autorů. **Čeká nás dramaturgický diptych současné německé dramatiky** a stojí tedy za to se s tímto fenoménem blíže seznámit.

Nejdříve začnu krátkým ohlédnutím. Oba autoři začali aktivně psát a být uváděni na německých scénách v 90. letech minulého století. Českou dramaturgií byli objeveni krátce po přelomu milénia. Marius von Mayenburg se v začátcích zapsal nejvýrazněji především díky hře *Tvář v ohni*. Ta byla silně ovlivněna vrcholící vlnou coolness dramatiky. Hru o frustracích ze surového prostředí, která vede mladého teenagera ke zhásterskému pyromanii, protože s fascinací sleduje očištný oheň spalující svět, nastudoval režisér Jiří Pokorný,

který v té době zažíval silné tvůrčí období ovlivněné coolness a na své tehdejší domovské scéně brněnského HaDivadla uváděl obdobné tituly setrval. Naopak Schimmelpfennig vstoupil na tuzemská jeviště například v Činoherním studiu v Ústí nad Labem českou premiérou poetické, magicko-realistické hry *Arabská noc*. Pod úspěšnou inscenací byl režijně podepsán Tomáš Svoboda. A ten se také ujal režie Schimmelpfennigovy hry *Discoteca Paraíso* v Divadle „12“.

Z her Mariuse von Mayenburga jsme nyní pro scénu „Dvanáctky“ vybrali černou komedii o rodinné pozůstalosti, v níž byl nejspíš nalezen obraz od Adolfa Hitlera, který má pro sběratele umění závratnou cenu. Jakou cenu má ale lidské svědomí? A je etické obohatit se na obchodování s obrazem, který namaloval jeden z největších masových vrahů v historii lidstva? Inscenaci uvedeme pod novým názvem *Soumrak nad krajinou*.

Závěrem dodejme, že význam a přínos těchto autorů není v tom, že by „jen“ napsali brilantní dramatické texty. Ani to by samozřejmě nebylo málo, nicméně jejich význam je větší. Jde totiž o to, že oba autoři přinášejí ojedinělou formu divadla, které můžeme nazvat antiiluzivním či postdramatickým. **Svémi texty vyžadují po inscenátorech užití netradičních inscenačních postupů, prvků, užití nového divadelního jazyka vyprávění.** Vytvářejí tak požadavky na rekonstrukci divadelních konvencí a přetváří způsob divadelního vyjadřování, který je bližší současnosti. Nejsou tedy jen autory jednotlivých kusů, ale samotného současného vnímání divadelnosti jako takové. Proto jsou pro mnohé tak fascinující a jistě stojí za pozornost. (pg)

MUČEDNÍK (2016) – Robert Finta (Benjamin Stidel)
Foto Radovan Štastný

Roland Schimmelpfennig
Foto Heike Steinweg

Marius von Mayenburg
Foto archiv

Cenu Thálie pro činoherce do 33 let obdržela herečka činohry Národního divadla moravskoslezského **Kamila Janovičová**.

GRATULUJEME!

Foto Kristýna Junková

Kamilu Janovičovou můžete aktuálně vidět v těchto našich inscenacích:

DEN ZÚČTOVÁNÍ
GOLDONI PO OSTRAVSKU
aneb **SLUHA DVOU PÁNŮ**

O LÍNÉ BABIČCE

PRAVDA

TEROR

ZTRACENÍ
V YONKERS

Fotografie Martin Kusýn

Wajdi Mouawad (1968)

PTÁČCI

„Netušil jsem, jak silné mohou být výčitky
z toho, co se nepovedlo usmířit.“

Historická poradkyně autora

Natalie Zemon Davis

Překlad

Michal Zahálka

Jazyková spolupráce na překladu

**Lenka Bukovská,
Jana B. Hniličková,
Jitka Jeniková**

Režie

Aminata Keita

Dramaturgie

Norbert Závodský

Scéna

Martin Chocholoušek

Kostýmy

Simona Rybáková

Hudba

Martin Hůla

Obsazení:

**Vít Roleček, Sára Erlebachová, Aneta
Kaluža Klimešová, Alena Sasínová-
-Polarczyk, Petra Kocmanová, Tomáš
Jirman, David Viktora, Robert Finta
a Jan Fišar**

**Česká premiéra 1. února 2025 v 18.30
hodin v Divadle Antonína Dvořáka**

V současné době probíhají přípravy nové
a v mnoha ohledech výjimečné inscenace
Ptáčci, jejíž premiéra je plánována na únor
příštího roku. Strhující vyprávění, které se
odehrává na třech kontinentech, uvidí naši
diváci v české premiéře.

Není na světě mnoho sporů, které nás
staví před tak složitá dilemata a na které

zároveň hledíme s takovou fascinací
a vybičovanými emocemi, jako je ten
izraelsko-palestinský. „*Takřka každý Čech
vám dnes dokáže říct – třeba i vzdělaní
lidé – na téma blízkovýchodního dění
(následující věty prosím berte jako jisté
zjednodušení některých lidových názorů)*
*fráze o „pracovitých Izraelcích a zaostalých
a špinavých Arabech“… „A díváte se, že se
Izraelci chovají tak tvrdě?“… „Vždyť je tam
ten konflikt od nepaměti“, případně „Vždyť
je to tak už ve Starém zákoně!“* přibližuje
naše mediálně zkreslené vnímání **Marek
Čejka**, právník a politolog zaměřující se
na problematiku Blízkého východu. Když se
ale takového tématu chopí francouzsko-
kanadský autor, herec a režisér Wajdi
Mouawad, výsledkem je působivá hra
propojující okamžiky něhy s drsnou realitou
našich dnů.

Mouawad se narodil v Libanonu, kde
také prožil rané dětství, v osmi letech ale
s rodinou emigroval do Francie a později
do kanadského Quebecu, kde vystudoval
herectví, než se usadil ve Francii, kde
nyní žije. Od roku 2016 je ředitelem
pařížského národního divadla La Colline
– théâtre national, kde měli **Ptáčci** o rok
později premiéru. **Hra okamžitě vyvolala
mezinárodní senzaci, získala několik
ocenění a nominací, byla uváděna
v divadlech po celém světě** (V sezóně

2019/2020 ji jenom v Německu mělo
na repertoáru 14 divadel!) a rezonovala
v divácích z několika kontinentů. Všude
ji provázejí vášnivé diskuze o tématech
identity, sounáležitosti a důsledcích konfliktů,
díky čemuž je pozitivně přijímána v různých
kulturních kontextech. Jedním z důvodů je
skutečnost, že Mouawad při psaní čerpal
z osobních zkušeností, a i díky tomu jsou
Ptáčci hluboce rezonující a působiví.

„Podle mě je to text dost mimořádný.
Ve velké zkratce je o lásce židovského
kluka a arabské holky, dvou mladých
vědci z New Yorku, do jejichž životů
(přestože on se narodil v Berlíně, ona
v USA a nějakou vazbu k Izraeli má jen
on) dost radikálně zasáhne palestinský
teroristický útok a jeho následky. (Ta
hra je sedm let stará, ale paralely s tím,
co se děje po loňském 7. říjnu, jsou
vysloveně mrazivé.) V obecné rovině je,
dalo by se asi říct, o škodlivosti myšlení
v národnostních a skupinových identitách,
o lidské zaslepenosti a o absurdní
tragice dějin. Je to hra plná smutku, ale
taky místy hodně (posmutněle) vtipná,
je to hra v něčem naturalistická, ale
taky magicko-realistická, a taky je to
hra dost nepředvídatelná. Dostal jsem
se k ní coby k zakázce v podstatě jako
slepý k houslím, ale už teď je to pro mě
jedna z nejdůležitějších překladatelských
prací vůbec. A ačkoliv to je zdánlivě
neproblematická próza, byl to i jeden
z nejtěžších textů, co jsem dělal,“ prozradil
Michal Zahálka, vynikající překladatel
a teatrolog, který **Ptáčky** pro naše divadlo
z francouzštiny přeložil.

Mouawadova osobnost se vyznačuje
vášnivým odhodláním zkoumat nuance
lidských emocí, jeho hry a postavy promlouvají
jazykem mísícím poetické prvky se strohým
realismem. **Ptáčci** nás ze všeho nejvíc
vyzývají k dialogu o nás samých, o kulturní
identitě a možnosti porozumění bez ohledu
na rozdíly, což je jediná cesta, jak dosáhnout
míru a usmíření. Opakující se motiv ptáků
slouží nejen jako symbol svobody, ale také
zdůrazňuje touhu postav k nalezení místa,
kam by měly patřit. **Diváky čeká jeden
z vrcholů probíhající sezóny.** (nz)

Hra měla světovou premiéru v pařížském národním
divadle La Colline – théâtre national
Foto Simon Gosselin

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2024/2025

Hudba skladatelů od 18. století až do současnosti
ČISTÁ RADOSTance

Pět tváří tance

Hudba: Bohuslav Martinů (1890–1959);

Bedřich Smetana (1824–1884);

Igor Stravinskij (1882–1971);

Heinrich Ignaz Franz Biber (1644–1704),

John Cage (1912–1992), Philip Glass (1937),

Johann Sebastian Bach (1685–1750);

Tom Waits (1949)

Choreografie: Justin Peck (*Heatscape*),

Lea Bessoudo Greck (*Šárka*),

Marco Goecke (*Duet z Ptáka Ohniváka*),

Jiří Kylián (*Křídla z vosku*), Itzik Galili (*Sofa*)

Premiéry 17. a 19. října 2024 v Divadle Jiřího

Myrona

Edvard Hagerup Grieg (1843–1907)

PEER GYNT

Fantastická pouť za nalezením sebe sama

Libreto podle dramatu Henrika Ibsena

Choreografie: Jeroen Verbruggen

Hudební nastudování a dirigent: Sander Teepen

Premiéry 22. a 24. května 2025

v Divadle Antonína Dvořáka

Balet NDM je na Facebooku:
Balet Národního divadla moravskoslezského

Balet NDM je na Instagramu:
baletndm

ČISTÁ RADOSTance / KŘÍDLA Z VOSKU

– Rei Masatomi, Aurora Donadiós

Foto Serghei Gherciu

REPERTOÁR BALETU (LISTOPAD – PROSINEC 2024)

ČISTÁ RADOSTance

Choreografie: Justin Peck (*Heatscape*),
Lea Bessoudo Greck (*Šárka*),
Marco Goecke (*Duet z Ptáka Ohniváka*), Jiří Kylián (*Křídla z vosku*), Itzik Galili (*Sofa*)
Hudba: Bohuslav Martinů; Bedřich Smetana;
Igor Stravinskij; Heinrich Ignaz Franz
Biber, John Cage, Philip Glass,
Johann Sebastian Bach; Tom Waits
2. 11. (18.30), 3. 11. (15.00), 5. 11. (18.30)

Petr Iljič Čajkovskij
LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA
Choreografie: Youri Vámos
Hudební nastudování: Adam Sedlický
Dirigent: Jiří Habart / Adam Sedlický
16. 11. (18.30), 17. 11. (16.00),
19. 11. (18.30), 22. 11. (18.30),
11. 12. (19.30) – hostování Bonn, Německo,
12. 12. (19.30) – hostování Bonn, Německo,
13. 12. (19.30) – hostování Bonn, Německo,
14. 12. (15.00 a 19.30) – hostování Bonn,
Německo, 26. 12. (16.00), 29. 12. (16.00),
30. 12. (18.30)

Johann Sebastian Bach
OKNO
Choreografie: Jo Strømgren
Hudba: Johann Sebastian Bach – violoncellové
sonáty
6. 11. (19.00),
21. 11. (19.00),
4. 12. (19.00)

Půl hodiny
před každým
baletním představením
jsou pro vás připraveny
**DRAMATURGICKÉ
ÚVODY**
k danému titulu!

ÚVODNÍK ŠÉFKY BALETU

Milí diváci,

pokud bych měla jedním slovem shrnout
pocity, které z nové inscenace **ČISTÁ
RADOSTance** mám, pak je to radost.
Nejen z toho, že se nám podařilo vytvořit
tento krásný taneční večer, ale také z toho,
jak nádherný a obohacující tanec umí být.
A tuto radost bychom rádi předali i Vám.

Choreografie jsme pečlivě vybírali
a skládali za sebe tak, aby inscenaci
přinesly pestrost a zároveň zajistily
harmonické propojení všech částí
v nezapomenutelný taneční večer.

Právě různorodost jednotlivých
tanečních stylů je hlavní doménou celé
inscenace. Večer otevře podmanivá
choreografie *Heatscape* Justina Pecka,
předního amerického choreografa
a tanečníka spojeného s legendárním
souborem New York City Ballet. Tanec
diváky přenesle do pulzující umělecké
čtvrti Wynwood ve floridském Miami
a skrze hudbu a pohyb nabídné líbivé
propojení různých myšlenek, komunit
i umění.

Následuje *Duet z Ptáka Ohniváka*
(*Firebird pas de deux*) na hudbu ze
Stravinského baletu *Pták Ohnivák*.
Choreograf Marco Goecke v něm ztvární
křehké setkání dvou plachých bytostí,
ptáka Ohniváka a prince. Celý tanec, jenž
se nese v komorním a minimalistickém

duchu, v sobě snoubí nedůvěru a jisté
napětí s touhou po vzájemném sblížení.

Jako jediná žena choreografka se
v premiérovém programu představí Lea
Bessoudo Greck. Příběh o Ctiradovi
a Šárce provázený Smetanovou
symfonickou básní *Šárka* vnímá jako
univerzální odvěké téma boje za svobodu,
které se týká bez rozdílu žen i mužů.

Následuje dílo světznámého
choreografa s českými kořeny Jiřího
Kyliána *Křídla z vosku* (*Wings of Wax*)
inspirované starověkým příběhem
Ikara. Znamý starořecký mýtus přenáší
do dnešní doby a využívá ho jako
hlubokou metaforu našeho každodenního
života, jeho všedních problémů i skryté
velikosti.

Celý večer pak uzavírá humorná
choreografie *Sofa*, která umí brilantně
pobavit, stejně tak jako nastavit zrcadlo
společnosti. Dílo Itzika Galiliho vzniklo
v roce 1994 a od té doby je uváděno
po celém světě. Díky své brilantní
nadčasovosti tak tento kabaretní skeč
již tři dekády baví diváky napříč zeměmi
i kulturami a coby poslední choreografie
uzavře i náš večer.

Určitě si to nenechte ujít!

Lenka Dřimalová

Lenka Dřimalová

UVEDLI JSME

ČISTÁ
RADOSTance

Pět tváří tance

Hudba Bohuslav Martinů (1890–1959);
Bedřich Smetana (1824–1884);
Igor Stravinskij (1882–1971);
Heinrich Ignaz Franz Biber (1644–1704),
John Cage (1912–1992), Philip Glass (1937),
Johann Sebastian Bach (1685–1750);
Tom Waits (1949)

Reprízy 2. 11. (18.30), 3. 11. (15.00)
a 5. 11. (18.30) v Divadle Jiřího Myrona

Foto Lucie Maceczková,
vizuál Konstantine Lauri

SVĚTOVÁ PREMIÉRA
CHOREOGRAFIE ŠÁRKA

Choreografie s názvem *Šárka*, vytvořená
speciálně pro soubor baletu Národního
divadla moravskoslezského, se stala
součástí premiérového komponovaného
večera ČISTÁ RADOSTance.

Bedřich Smetana (1824–1884)
Šárka

Choreografie Lea Bessoudo Greck
Scéna Pavel Knolle,
Lea Bessoudo Greck

Obsazení:
Yu Matsumoto, Rei Masatomi; Andrea
Díaz / Aurora Donadiós, Viola Izzo,
Madalena Judas, Hannah Lukey,
Gvendolin Nagy / Diede Schuur, Maria
Carla Ognisanto, Natalia Ribalta, Diana
Ribeiro Brandão, Elen Šnoblová; Mark
Griffiths, Hugo Fraresso, Nikolas
Sotiriou, Patryk Zamojski / Sachiya
Takata, Simone Giroletti, Giuseppe
Iodice, Edgar Mateo Navarro, James
Mcdonell / Máté Milchram, Solieh
Samudio / Leonardo Baghin

Narodila se ve Francii, nyní už více než
deset let žije a pracuje v Izraeli. Tanečnice,
choreografka a vizuální umělkyně **Lea
Bessoudo Greck** spojila významný kus své
kariéry se souborem Kibbutz Contemporary
Dance Company, díky němuž se také vydala
na cestu vlastní autorské tvorby. Jak vzniká
dílo založené na staré české pověsti? Co

pro choreografku znamená hudba Bedřicha
Smetany? A kde hledá inspiraci pro svůj
pohybový jazyk?

*S Národním divadlem moravskoslezským
v Ostravě nespolutracujete poprvé. Kudy
vedla vaše cesta z Izraele až na sever
Moravy?*

Do Ostravy jsem měla možnost přijet už
v loňské sezóně, kdy mě ředitel divadla Jiří
Nekvasil pozval, abych vytvořila choreografii
k opeře *Braniboři v Čechách*. Tehdy i teď
se tu cítím vítaná, umělecký personál je
fantastický a skvěle se o mě stará. Jsem
ráda, že je šéfkou baletu Lenka Dřimalová
velmi otevřeným člověkem, který se
soustředí na růst a rozvoj členů souboru.
Mým cílem je totiž především tvořit a sdílet

svou práci, vnímavost a pohybový jazyk –
a to lze jen skrze práci s tanečnicí a tvůrčí
proces. Proto oceňuji vysokou kvalitu
a soustředění, kterou v ostravském baletu
nacházím.

*Jak na vás Ostrava a její největší
divadelní scéna zapůsobily?*

Ostrava je příjemné, klidné město
s prostorem pro přírodu. To mám ráda.
V Izraeli žiji v kibucu, který je mnohem
menší a semknutější. Co se divadla týče,
vnímám ho jako inspirativní prostor a cítím
se poctěna, že tu mohu pracovat. Studovala
jsem na Taneční akademii kněžny Grace
baletního souboru Les Ballets de Monte-
Carlo v Monaku, takže jsem byla součástí
velké instituce se silnými hodnotami.

Úryvek z choreografie bylo možné zhlédnout na GALAVEČERU K ZAHÁJENÍ SEZÓNY 2024/2025
– Rei Masatomi, Yu Matsumoto
Foto Martin Kusyn

A ačkoli tvořím současné choreografie, tady v Ostravě pracuji s klasicky školenými tanečníky a připadá mi, jako bych se vracela zpátky ke kořenům.

Proč jste se od klasického baletu posunula směrem k současnému tanci?

Bylo to instinktivní rozhodnutí, které se odehrálo uvnitř mého těla a duše. Potřebovala jsem více prostoru, kreativity, divokosti, fantazie... Vždy jsem se hýbala spíše současným způsobem a chtěla se propojit se svou „zvířecí“ podstatou. V devatenácti letech jsem se proto přestěhovala z Francie do Izraele. Cítila jsem, že musím odjet právě tam. Nejdříve se moje pozornost zaměřovala na výzkum pohybu, ale později jsem prošla určitým vývojem a konečně našla samu sebe. Připojila jsem se jako tanečnice k souboru Kibbutz Contemporary Dance Company a později dostala příležitost pro něj tvořit. V současné době pracuji jako asistentka Ramiho Be'era a věnuji se i samostatné tvorbě.

Návrh scény k choreografii ŠÁRKA

Jak jste narazila na pověst o divčích válce, potažmo Ctiradovi a Šárce? Nebo vás jako první zaujala hudba Bedřicha Smetany?

Když jsem loni přijela do Ostravy, uvědomila jsem si, že mě sem přivedlo nejen pozvání ze strany divadla, ale i Smetanova hudba. Instinkt mi řekl, že mám poslouchat více Smetany, a tak jsem se dostala k *Mé vlasti* a *Šárce*. Potom jsem si přečetla původní příběh a našla v něm inspirativní ženskou postavu, silnou a odvážnou válečnici. Jako žena (a také jediná choreografka v premiérovém programu) chci být výrazným hlasem v tomto světě, mám své hodnoty a chci je sdílet. Vnímala jsem tedy nejen za co a jak hrdinky v divčích válce bojují, ale i univerzální téma svobody, které se týká bez rozdílu žen i mužů.

Vypadá to, že hodně dáte na svůj instinkt...

Během tvůrčího výzkumu rozhodně. Hledám pravdivost a ráda používám teorii malíře Maxe Ernsta, který tvrdil, že je potřeba mít vždy jedno oko otevřené

a druhé zavřené. Snažím se tedy obracet do sebe a hledat hlouběji ve svém nitru, ale zároveň zůstat vědomá a propojit se s prostorem a tanečníky. Preferuji pravdivý, poctivý výzkum.

Jak probíhají zkoušky na baletním sále? Přicházíte za tanečníky s hotovou choreografií, nebo ji vytváříte spolu s nimi?

V tomto případě učím hotovou choreografii, protože máme omezený čas na nastudování. Přicházím vždy s jasným konceptem – vím, co chci říct a čeho dosáhnout, a tanečníky s tím seznámím. Snažím se ale najít rovnováhu mezi svým a jejich vkladem, mezi hravostí a soustředěnou prací. Chci, aby pohyb vycházel z jejich nitra a byl přirozený pro jejich těla. Před příjezdem do Ostravy jsem se na *Šárku* připravovala a prošla fází výzkumu, ale teprve s tanečníky vše začalo dávat smysl.

Podle čeho vybíráte obsazení?

Tanečníci musí mít povědomí o vlastním těle, musí být otevření a mít emoční inteligenci. Mám ráda inteligentní tanečníky, kteří moji práci posunou na další úroveň. Umím rychle rozpoznat, kdo je dostatečně zvědavý nebo kdo má odpovídající pohybové kvality. Podle mě jsou ale všichni tanečníci v ostravském souboru skvělí. Občas je jen třeba naslouchat a být otevřený novým věcem. (tc)

DUET Z PTÁKA OHNIVÁKA JE O PŘITAŽLIVOSTI A ENERGII

Duet na hudbu ze slavného baletu Igora Stravinského *Pták Ohnivák* vytvořil německý choreograf Marco Goecke v roce 2010. Od té doby se tento kus zařadil na repertoár mnoha tanečních souborů, a to v původní i obměněné podobě. V rámci inscenace *ČISTÁ RADOSTance* se objeví také na scéně Národního divadla moravskoslezského.

Igor Stravinskij (1882–1971)

Duet z Ptáka Ohniváka (Firebird Pas de deux)

Choreografie, kostýmy **Marco Goecke**
Nastudování choreografie **Rosario Guerra, Nicole Kohlmann**

Obsazení:
Francesco Fasano / Giuseppe Iodicce / Viola Izzo / Rita Pires / Shino Sakurado; Leonardo Baghin / Gene David Goodman / Rei Masatomi / Barnaby James Packham

Fotografie ze zkoušky – Francesco Fasano
Foto Serghei Gherciu

Se skloněnou hlavou, v černých kalhotách a tmavě červeném topu tanečnice pomalu cupitá vpřed na pološpičkách, jakoby v modrém éteru. Paže jí visí dolů přes stehna, dlaně se jí třesou, třepotají směrem vzhůru, až si s nimi zakryje obličej. Nejprve potutelně vykukuje skrz, pak natáhne a překříží paže a dál nervózně třepe dlaněmi. Hlavou a rameny škube jako pták, paže má roztažené jako křídla a prsty jako pařáty krouťí jeden po druhém. Zatímco tanečnice úzkostlivě cupitá zpátky dozadu, objeví se vedle ní muž s odhaleným hrudníkem. Má podobně skloněnou hlavu, ale je zády k hledišti. Ona však zmizí ve tmě vzadu, jako by se setkání s ním bála. Zdá se, že i on má obavy, což se projevuje podobným třepotáním dlaní, ale paže má v jiné poloze: oběma rukama potřásá před svým obličejem a jeho pohled směřuje na opačnou stranu. Když s nepatrnými odchylkami napodobuje její pohyby, skoro jako by se ptal, co je zač to stvoření, které zjevně pozoroval.

Úryvek z textu Volkmara Draegera (německý taneční kritik a kulturní publicista)

Přinášíme krátký rozhovor z procesu zkoušení s **Rosariem Guerrou**, tanečníkem a asistentem choreografa Marca Goeckeho:

Duet z Ptáka Ohniváka vznikl původně pro ženu a muže. O pár let později jej ale tančili také dva mužští interpreti. V Ostravě budou mít diváci možnost vidět obě verze – proč tomu tak je?

Jsem přesvědčený, že v tomto duetu už v současné době na pohlaví tanečníků nezáleží. Je o dvou entitách, o přitažlivosti a energii mezi dvěma stvořeními. Mohou to být různí jednotlivci, a proto i výsledek bude pokaždé jiný. Inscenace *ČISTÁ RADOSTance* chce ukázat rozmanitost (diverzitu), která je dnes mnohem častější. V Ostravě budeme zkoušet různé možnosti a hrát si s nimi. Jsme otevření

Fotografie ze zkoušky
– Gene David Goodman, Viola Izzo
Foto Serghei Gherciu

čemukoli, co vznikne a bude fungovat. Nevidím tanečnický jen jako muže a ženy, ale jako krásné duše, lidské bytosti, mezi kterými hledáme určitou chemii.

Musí se v případě různých variant obsazení choreografie upravovat?

Stejně jako v každé jiné choreografii jde především o to, aby držela pevně pohromadě. V *Duetu z Ptáka Ohniváka* jsem sám tančil a ztvárnil jej svým vlastním způsobem, odlišným od jiných tanečníků. Žádná verze není špatná, ale je nutné choreografii do jisté míry „přetvořit“ tak, aby danému interpretovi seděla na míru. Pracujeme s rozmanitými osobnostmi, někdo má víc energie, někdo je klidnější. To je potřeba vybalancovat, aby na jevišti výsledný pár dobře fungoval.

Choreografický jazyk Marca Goeckeho je velmi specifický a troufám si říct, že pro tanečníky představuje nemalou výzvu. Jak s nimi pracujete, aby ji co nejlépe zvládli?

Nejdříve jim dám svobodu a čas, aby odpozorovali, co Marcův styl obnáší, a aby na něj mohli reagovat. Není jednoduché naučit se pohyb uvolnit a znovu ho podchytit s maximální precizností a ostrostí, jak to řada jeho choreografií vyžaduje. Někdo to zvládne hned a někomu to trvá déle, ale nejdůležitější je, aby do toho vložili své srdce a duši a aby je to bavilo. Teprve pak mohou dát výraz svým pažím a vše spolu propojit. Marco sice má charakteristický

Asistent choreografie Rosario Guerra
Foto Serghei Gherciu

rukopis, ale i on se stále vyvíjí a pokaždé, když s ním pracuji, je to jiné. Takže i pro interprety to znamená nekončící výzkum, hledání a růst.

Je v Duetu z Ptáka Ohniváka prostor pro improvizaci?

Je v něm prostor pro svobodu, ale ne pro improvizaci v pravém slova smyslu. Tanečníci si mohou vybrat, jak budou svou roli tančit a jaký příběh chtějí vyprávět. Vloží do něj svou osobnost, minulost i přítomný okamžik, a stanou se tak jeho součástí. Každý pár prožívá tento duet jinak. V Ostravě máme více obsazení, protože rád dávám lidem šanci se zlepšovat a posouvat, nabízím jim výzvy a sleduji, jak se s nimi vypořádají. Spolu se svobodou jde ruku v ruce i respekt k tanečnímu dílu. Marco vždy respektuje tanečníky, jsou jeho prioritou. Na oplátku by oni měli respektovat jeho pohybový jazyk, jeho poezii i náročnost.

Víte, proč při výběru hudby padla volba právě na ukolébavku?

Mohu jen hádat... Mluvil jsem o pocitu následování a ozvěny, kterému ve Stravinského skladbě odpovídá mlhavá, skoro snová pasáž. Možná proto si ji Marco vybral. Máme díky ní pocit, že chceme něco nebo někoho chytit, sníme o tom, cítíme to. Nicméně hudební doprovod sestává ze dvou skladeb, které následují strukturu díla. V té první se prezentují jednotlivé postavy a na začátku druhé už můžeme předvídat, že se něco stane.

Na co jste se soustředil při výběru tanečníků?

Snažil jsem se jim dívat do očí a do duše. Chtěl jsem zjistit, zda mají co říct. Samozřejmě jsem se soustředil i na kvalitu a poezii pohybu. Výběr nebyl jednoduchý, protože je tu tolik zajímavých tanečníků a všichni měli o duet zájem. Proto bylo potřeba ještě zkoumat, kdo má potenciál růst a zlepšovat se, potřebné soustředění, vášně, ale i jemnost. Ale věřím, že se nám podařilo vybrat skvělé obsazení. (tc)

Rei Masatomi a Shino Sakurado

To, co zažíváme tady, bychom v Japonsku nemohli dělat

Foto Adolf Horsinka

První sólisté baletního souboru Národního divadla moravskoslezského **Shino Sakurado** a **Rei Masatomi** již v Ostravě působí devět, respektive deset let. V letošní sezóně je mohou diváci vidět například v inscenacích *Labutí jezero*, *Louskáček* – *Vánoční koleda*, *Carmen*, *Hora* nebo *ČISTÁ RADOSTance*, která měla v říjnu svou premiéru. Jak se tanečníkům v Ostravě líbí? Jaká inscenace je jejich nejoblíbenější? A chybí jim zde něco z jejich rodného Japonska? Dozvíte se v rozhovoru.

První premiérou letošní sezóny byla inscenace ČISTÁ RADOSTance, která je složena z pěti samostatných komponentů. Jak se vám tančí?

Shino: Inscenace obnáší úplně rozdílné styly, od tance na špičkách až po současně věci. Zahrnuje jak delší, tak kratší choreografie. Některé jsou hodně hudební, jiné více fyzické, emocionální. Jedna choreografie, *Sofa*, je komediální, velmi vtipná. Pro nás tanečníky ovšem všechny představují výzvu. A pro publikum to je určitě ohromující večer. Myslím, že každý divák si v něm najde to své.

Rei: Každé z pěti děl má jinou atmosféru

a kvalitu. Už jenom z tohoto důvodu jsou zajímavá jak pro diváky, tak pro nás, protože si díky nim zkusíme různé možnosti pohybového vyjadřování. Myslím, že diváci se rozhodně nudit nebudou. Ne všem se musí líbit všechny komponenty, ale jsem si jistý, že v průběhu večera si každý najde několik momentů, které ho zaujmou.

Jak náročné je pro vás tančit v rámci jedné inscenace takto odlišné choreografie a několikrát se v průběhu večera přeladit na úplně jiný styl tance?

Rei: Myslím, že jsme něco takového ještě nikdy nedělali. Měli jsme například třídílnou inscenaci, ale teď máme ještě o dvě díla víc. Práce je tak pro tanečníky velmi náročná jak fyzicky, tak mentálně, protože ztvárňujeme různorodé styly. Jedno však mají společné: používáme naše těla a tančíme duší. Prostě jen tančíme, a do tance můžeme zahrnout všechno.

Shino: Všechny části jsou pro nás všelijak propojené. Ať už jde o současnou, nebo klasickou choreografii, vždycky jsou tam určité spojující prvky. Je dobré si všimát i maličkostí, třeba způsobu, jak se tancem vyjadřujeme, jak posloucháme hudbu.

Jaké další inscenace této sezóny byste vypíchlí, co vás osobně baví?

Rei: Teď zrovna tu máme skvělou inscenaci *Hora* od Ohada Naharina. Anebo *Carmen* od Jiřího Pokorného, při které jsme byli už na počátku tvůrčího procesu, což byla úžasná zkušenost.

Shino: Také bych řekla *Carmen*. Jiří ji vytvořil přímo pro nás. Šlo o náročný proces, pro něj i pro nás, ale bylo skvělé jej zažít.

Oba pocházíte z Japonska, v Ostravě ale žijete již řadu let. Jak se vám tu líbí?

Rei: Upřímně, když jsem sem přišel, byl jsem v šoku a nenáviděl jsem to tady. Před deseti lety v Ostravě nebyla pomalu ani kavárna. Skoro nikdo tu nemluvil anglicky, v restauraci, na ulicích, nikde. Proklínal jsem se, proč jsem sem šel. Ale pak jsem začal zjišťovat, že se jedná o jakési malé společenství, o komunitu. Když jsem šel po ulici, najednou jsem potkával stejné tváře. Pak jsme si začali říkat „ahoj“. Čím déle tady jsem, tím více se cítím s tímto městem propojený.

Shino: Já jsem to měla stejné. Zprvu jsem měla pocit, jako by v tomto městě nic nebylo. Teď mi ale přijde skvělé, dokonce si myslím, že je v něm více mladých lidí než dříve. I více kaváren, pěkných restaurací. Ostrava roste, je tu cítit život.

Jak se tady coby Japonci, případně Asiaty cítíte? Potýkáte se na veřejnosti například s nějakým předsudečným chováním?

Rei: První dva roky jsem takové projevy pocítoval, ale už jsem si na ně zvykl, což je celkem smutné. V Evropě žiji v podstatě polovinu svého života. Když jsem poprvé odjel studovat do Belgie, tak tam neměli rádi Číňany a mě od nich nerozeznali, mysleli si, že jsem taky Číňan. Takže se mi třeba stávalo, že jsem si šel ke stánku

Rei Masatomi a Shino Sakurado v choreografii RAIN DOGS (2017)
Foto Martin Popelář

koupit vafli, a prodavačka mi ji odmítla prodat, protože jsem vypadal jako Číňan. Mně tehdy bylo šestnáct let a byl jsem z toho v šoku, protože se mi nic takového nikdy nestalo. Když jsem se pak přestěhoval do Polska, některým lidem v sousedství se nelíbilo, že tam bydlím. Házeli mi do okna kameny, jednou mi přede dveřmi nechali úplně plesnivý chleba a podobné věci. Takže jsem si řekl: „Dobře, musím odejít.“ Tady v Ostravě se mi něco takového stalo asi jednou, ve srovnání s předchozími zkušenostmi je to nic. Myslím, že se objevilo pár urážlivých komentářů na facebooku a instagramu, ale jinak je to v pohodě. Samozřejmě, vždycky je všechno hlavně o lidech spíš než o dané zemi.

Shino: Já nemám takové negativní zkušenosti jako Rei, nicméně myslím, že jsem se vždycky cítila tak trochu jako outsider. V poslední době mi ale přijde, že jsou tady lidé k cizincům a specificky k Asiátům otevřenější, takže se tu teď cítím určitě lépe.

Japonsko je od Česka hodně rozdílné, je v něm řada velkých měst, se kterými se Ostrava co do velikosti nemůže srovnávat. Je něco, co vám v Česku z Japonska chybí?

Shino: Hodně mi chybí japonské jídlo, které opravdu miluju. Také mám ráda módu a Japonsko je pro nakupování oblečení skvělé, což tady také trochu postrádám. **Rei:** Je zde úplně jiná kultura. V Japonsku je více lidí, takže se tam pořád něco děje. Je tam toho spousta co vidět, co ochutnat. Z tohoto pohledu je toho hodně, co nám tady chybí. Ale zároveň to, co zažíváme tady v souboru, bychom v Japonsku nemohli dělat.

Jak to?

Rei: V Japonsku se nedává moc peněz na divadla a balet. Máme sice soukromé soubory, ale jejich situace je obtížná právě proto, že nemají dostatečné finanční prostředky na pokrytí všeho potřebného, včetně platů. Takže tanečníci často ještě musí chodit do další práce, učit nebo hostovat v jiných projektech. Proto jich tolik hledá práci v Evropě.

Shino: Ano, být profesionálním tanečníkem v Japonsku není jako jiné běžné povolání. Opravdu doufám, že se tam do budoucna situace pro balet zlepší.

Jací jsou Japonci coby publikum?

Shino: Balet v Japonsku není obecně příliš populární. Japonci totiž běžně do divadel nechodí, jenom velmi vzácně. V nadsázce lze říct, že je navštěvují prakticky jenom ti, kteří sami tancují, anebo mají v rodině někoho, kdo tancuje.

A když už na balet jdou, mají rádi ten tradiční. Klasiky jako *Labutí jezero* nebo *Louskáček* lidé milují. Naopak více uměleckým, moderním kouskům příliš nerozumí.

Rei: Ano, milují klasický balet. Před pár lety sice začali být více otevření současným věcem, začínají jim víc rozumět. Ale i tak: přinést nějakou moderní inscenaci znamená, že se jim nebude líbit tak jako klasika.

A tady v Česku?

Rei: Tady je to podobné. Diváci jsou dnes sice už více otevření moderním kouskům než dřív, více jim rozumí. Ale i tady milují hlavně jakoukoli klasiku.

Shino: Čemuž teda nerozumím (*smích*)...

Rei: Ale publikum je v Ostravě báječné, ať už se bavíme o klasice, nebo o současné inscenaci. V poslední době v hledišti také vídám více mladých lidí, což je dobře.

To, jaký druh tance mají rádi diváci, je jedna věc. Pokud byste si ale mohli vybrat vy, co preferujete?

Rei: Já miluju současný tanec.

Shino: Já také, rozhodně.

Koki Nishioka a Shino Sakurado v choreografii KŘÍDLA Z VOSKU v roce 2018
Foto Anna Rasmussen

Rei: Ale tančím rád i klasické choreografie. Obecně vzato: když tančím, tak jsem šťastný. Ať už je to klasický, neoklasický, nebo současný balet, když se začnu hýbat, užívám si to.

V ostravském souboru aktuálně začínáte již svou desátou, respektive jedenáctou sezónu. Jaká inscenace, kterou jste zde dosud tančili, je vaše nejoblíbenější?

Rei: Nemohu zapomenout na choreografii *SUB* od Itzika Galiliho (součást inscenace *Dva světy / jeden svět* – pozn. red.). To bude, myslím, jeden z vrcholů mé kariéry. Celá inscenace byla velmi náročná, po každé zkoušce jsem umíral vyčerpáním, ale zároveň jsem se cítil obrovsky naplněný. Kolikrát se mi večer nechtělo jít spát, protože jsem nechtěl, aby ráno přišel další den, a já musel opět na zkoušku (*smích*). Bylo to opravdu velmi intenzivní, ale nesmírně krásné. Na jevišti nás bylo sedm mužů-tanečníků a všichni jsme tančili dvacet minut v kuse. Hodně nás to stmelilo jako tým.

Shino: Za mě je to asi choreografie *Rain Dogs* od Johana Ingera (součást inscenace *All That Jazz, Rock, Blues* – pozn. red.). Pro mě velmi emocionální kousek, i díky nádherné hudbě od Toma Waitse.

A máte nějakou vysněnou roli či něco, co byste si chtěli vyzkoušet?

Rei: Za deset let, které jsem zde už strávil, jsem dělal tolik věcí, které jsme si nikdy nemyslel, že kdy budu moci dělat. Hodně mě teď ale baví být součástí vzniku choreografií, podílet se na jejich vytváření, jako třeba u *Carmen*. To je něco, co bych chtěl dělat i do budoucna.

Shino: Já mám ráda neoklasický balet, jako je třeba *Heatscape* od Justina Pecka. Neoklasický baletní styl bych možná ráda tančila víc. A stejně jako Rei mám také ráda kreativní proces při vzniku choreografií.

(hh)

ZAHRANIČNÍ VÝJEZDY BALETU

Srpen / Tanzmesse 2024 Svátek tance i taneční burza v Düsseldorfu

Bienále Tanzmesse v německém Düsseldorfu je **největší evropský veletrh tanečních profesionálů**. Je koncipován na podobném principu, jaký známe z obchodu nebo z cestovního ruchu, ale tím, co je zde prezentováno, je tanec a taneční divadlo ve všech myslitelných podobách. Umělci, produkční manažeři a promotéři se na ploše tradičního vystavovatelského formátu pokoušejí co nejvíce představit taneční scénu své země; jsou zde ale i speciální programové sekce: Open Studios, kde tvůrčí týmy na ploše dvaceti minut předvádějí úryvky či rozpracovaná díla, Insights jako moderované prezentace tematicky spřízněných projektů, večer pak téměř festivalově bohatý program, který nabízí průřez tím, čím žije svět současného tance.

Neméně přínosné jsou také **diskuze a tematická setkání**: základním kamenem mezinárodního setkání Tanzmesse je navazování nových kontaktů. Utužují se zde přátelství. Na diskuzích účastníci zjišťují, jak podobně řeší ve své profesi problémy, i když žijí na opačných koncích světa. Letos rezonovalo mezi návštěvníky téma krize, a to jak politické, tak finanční. Škrty v kultuře, probíhající napříč zeměmi, se dotýkají všech oborů a nejen tance, každý ale vidí svou perspektivu. A z ní může nabídnout pohled nebo cestu k řešení, kterou nevidí ten druhý. Proto je dobře, když se k delegacím, které jsou obvykle zastřešeny divadelními či tanečními asociacemi dané země (v našem případě je to Institut umění – Divadelní ústav), připojují nejen profesionálové nezávislé scény, ale také zástupci zřizovaných souborů. Je to i signál sbližování těchto dvou často oddělených komunit, které je nutné k tomu, aby taneční obor vzkvétal

jako celek a současné krize přestál. Balet NDM je sympatickou vlašťovkou tohoto sbližování. (lk)

Říjen / mezinárodní festival v Jižní Koreji – Seoul Ballet Festival

V letošním roce uplynulo již 35 let od navázání diplomatických vztahů mezi Jižní Koreou a Českou republikou. V rámci oslav tohoto jubilea se balet Národního divadla moravskoslezského (NDM) vydal na **mezinárodní baletní festival Seoul Ballet Festival konaný v jihokorejském Soulu**. Kromě umělecké výzvy a pocty, jež hostování na festivalu pro členy ostravského souboru představovalo, bylo

Česká a slovenská delegace na mezinárodním setkání Tanzmesse 2024 – vlevo dole Soňa Zapletalová (manažerka zahraničních vztahů NDM), vpravo Lenka Drímalová (šéfká baletu NDM)
Foto archiv

přínosem cesty také další posílení kulturní spolupráce obou zemí. Jak ostatně řekl velvyslanec Korejské republiky Youngki Hong: „*Od navázání diplomatických styků v roce 1990 vybudovaly Jižní Korea a Česká republika spolupráci ve všech oblastech a dosáhly bodu, kdy musí tuto spolupráci dále posilovat.*“

Výsadou festivalu, jehož cílem je propojovat známé zahraniční baletní soubory s jihokorejskou kulturou, je jeho netypické místo konání. Představení se totiž odehrávají v okolí jezera Seokchon a nabízí tak výjimečné spojení atmosféry soulských památek s tamní přírodou. Z ostravského souboru zamířili do jihokorejského Soulu baletní mistr **Gianvito Attimonelli** a tanečnici **Eleonora Ancona** a **Maxwell Davies**. Na festivalu vystoupili ve třech večerech v inscenaci *Labutí jezero*. Nejprve Eleonora Ancona v roli Odetty a Maxwell Davies v roli Prince zatančili fragment z 2. jednání inscenace, v dalších dvou večerech pak vystoupili spolu se souborem Korea Dance Theatre a zatančili bílé adagio z *Labutího jezera*. Baletní mistr Gianvito Attimonelli v rámci prohlubování kulturní spolupráce vedl také tréninky klasického baletu pro korejské tanečnický.

Účast na Seoul Ballet Festivalu členům ostravského souboru nepochybně přinesla cennou zahraniční zkušenost a jedinečný zážitek. Především však přidala další dílek do řady spoluprací, jež mezi oběma zeměmi vznikají, a znovu dokázala, že umění nezná hranice. (hh)

Prosinec / hostování v německém divadle Theater Bonn

V prosinci se náš baletní soubor chystá do Německa, kde v divadle v Bonnu odehraje celkem 5 představení úspěšné inscenace *Louskáček – Vánoční koleda*. (red)

muzikál

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2024/2025

Michael Kunze (1943) – Sylvester Levay (1945)

ELISABETH

Poslední tanec rakouské císařovny

Český text: Michael Prostějovský

Režie: Jiří Nekvasil

Hudební nastudování: Marek Prášil

Choreografie: Ladislav Cmorej

Premiéry 12. a 14. prosince 2024 v Divadle Jiřího Myrona

Uvádíme v licenci Vereinigte Bühnen Wien International GmbH

Björn Ulvaeus (1945) – Benny Andersson (1946) –

Catherine Johnson (1957)

MAMMA MIA!

Sluncem zalité nejnámější hity skupiny ABBA

Český text: Adam Novák

Režie: Gabriela Petránková

Hudební nastudování: Jakub Židek

Choreografie: Ladislav Cmorej

Premiéry 3. a 5. dubna 2025 v Divadle Jiřího Myrona

*Uvádíme v licenci Music Theatre International (Europe) Ltd:
www.mtishows.eu*

Muzikál NDM je na Facebooku:
Muzikál Národního divadla
moravskoslezského

Muzikál NDM
je na Instagramu:
muzikalostrava

KINKY BOOTS – company a Peter Pecha (Lola/Simon)
Foto Martin Kusyn

REPERTOÁR MUZIKÁLU (LISTOPAD – PROSINEC 2024)

John Kander – Fred Ebb – Bob Fosse
CHICAGO
Překlad: Ivo T. Havlů
Úprava českého překladu: Hana Nováková
Režie: Gabriela Petráková
Hudební nastudování: Jakub Židek
Dirigent: Marek Prášil / Jakub Židek
Choreografie: Ladislav Cmorej,
Simona Machovičová
1. 11. (18.30), 6. 11. (18.30), 17. 12. (18.30), 18. 12. (18.30)

Michael Kunze – Sylvester Levay
ELISABETH
Český text: Michael Prostějovský
Režie: Jiří Nekvasil
Hudební nastudování: Marek Prášil
Dirigent: Marek Prášil / Tomáš Stanček
Choreografie: Ladislav Cmorej
12. 12. (18.30) – premiéra, 14. 12. (18.30) – druhá premiéra, 21. 12. (18.30), 22. 12. (16.00), 25. 12. (16.00)

Zdeněk Král – Marek David – Tomáš Novotný
INTERVIEW
Režie: Marek David
Hudební nastudování: Jakub Židek
2. 11. (19.00), 3. 11. (16.00), 30. 11. (19.00), 7. 12. (19.00)

Tim Rice – Andrew Lloyd Webber
JESUS CHRIST SUPERSTAR
Přebásnil: Michael Prostějovský
Režie: Jiří Nekvasil
Hudební nastudování: Jakub Židek
Dirigent: Marek Prášil / Jakub Židek
Choreografie: Ivana Hannichová
9. 11. (18.30), 10. 11. (16.00), 22. 11. (18.30), 4. 12. (18.30), 30. 12. (18.30)

Jiří Suchý – Jiří Šlitr
JONÁŠ A TINGL-TANGL
Režie: Jiří Nekvasil
Hudební nastudování: Jakub Židek
7. 11. (19.00), 12. 11. (19.00), 13. 11. (19.00) – hostování Zašová, 24. 11. (16.00), 15. 12. (16.00), 19. 12. (19.00) – hostování Tábor

Cyndi Lauper – Harvey Fierstein
KINKY BOOTS
Český text: Pavel Bár, Michael Prostějovský
Režie: Gabriela Petráková, Marek David
Hudební nastudování: Jakub Židek
Dirigent: Jiří Janík / Jakub Židek
Choreografie: Ladislav Cmorej
Choreografie high heels: Antonín Blahuta
29. 11. (18.30), 3. 12. (18.30), 31. 12. (18.00)

Andrew Lloyd Webber – Don Black
LIP SE LOUČÍ V NEDĚLI
Český text: Pavel Vrba a Michael Prostějovský
Režie: Juraj Čiernik
Hudební nastudování: Jakub Židek
14. 11. (19.00), 15. 11. (19.00), 23. 11. (19.00)

Lionel Bart
OLIVER!
Český text: Jiří Josek
Úprava a aktualizace českého textu: Michael Prostějovský
Režie: Lumír Olšovský
Hudební nastudování: Marek Prášil
Dirigent: Joel Hána / Marek Prášil
Choreografie: Denisa Komarov Kubášová,
Lumír Olšovský
16. 11. (18.30), 17. 11. (16.00), 27. 11. (18.30) – zadáno, 5. 12. (18.30), 28. 12. (16.00), 29. 12. (16.00)

Stephen Sondheim – Hugh Wheeler
SWEENEY TODD: Dábelský lazebník z Fleet Street
Překlad: Hana Nováková
Režie: Juraj Čiernik
Hudební nastudování: Marek Prášil
Dirigent: Marek Prášil / Adam Sedlický
26. 11. (18.30), 1. 12. (16.00) – derniéra

RODINNÉ
VSTUPNÉ

ÚVODNÍK ŠÉFKY MUZIKÁLU

Milí příznivci muzikálu,

nová sezóna nezačala příliš šťastně. Zářijové povodně zasáhly do života nás všech a také řady našich spolupracovníků zásadním způsobem. Snažíme se však vidět světlo na konci tunelu, a tak jsme všichni udělali maximum pro to, aby se běh našeho souboru a celého divadla nezabrzdl více, než bylo nevyhnutelné.

Dobrou zprávou zůstává, že přípravy obou chystaných muzikálových premiér letošní sezóny již opět běží na plné obrátky. Ta prosincová, tedy monumentální muzikál *Elisabeth*, bude opět v mnoha ohledech něčím zcela novým v našem repertoáru. Půjde o inscenaci mimořádně výpravnou, s celou plejádou oblíbených i nových sólistů v hlavních rolích. A po hudební stránce jde o další výzvu pro náš orchestr.

Náročná instrumentace pro velké obsazení je nedílným doplňkem skvělých, zapamatovatelných i dramatických melodií. Muzikál *Elisabeth* je zcela novým pohledem na historii rakousko-uherské monarchie a sondou do povah jejích hlavních aktérů. Jde navíc o vůbec nejúspěšnější muzikál, který vznikl na území kontinentální Evropy. *Rebecca*, tedy dílo stejných autorů, patří k nejúspěšnějším titulům, které jsme za těch málem 15 let v Ostravě uvedli, a věřím, že *Elisabeth* půjde v jejích šlépějích.

K jarní premiéře *Mamma Mia!* si povíme více v příštím vydání našeho časopisu. Dnes ale mohu s mimořádným uspokojením konstatovat, že celý stávající muzikálový

repertoár, tedy především premiéry minulé sezóny, *Oliver!*, *Chicago* a *Kinky Boots*, si cestu k našim divákům našly a pro všechny členy muzikálového souboru je skvělým zadostiučiněním hrát před vyprodaným hledištěm. Takže v tuto chvíli ráda použiji heslo naší branže: Show must go on!

Přeji Vám všem hodně muzikálových zážitků a těšíme se na Vás v hledišti Divadla Jiřího Myrona i v Divadle „12“.

Gabriela Petráková

Gabriela Petráková

Dábelského lazebníka Sweeneyho Todda můžete v Divadle Jiřího Myrona navštívit už jen do prosince! Na fotce Lukáš Vlček (Sweeney Todd), Michaela Horká (Paní Lovettová)
Foto Kristýna Junková

Tomáš Savka a Veronika Boráková v inscenaci INTERVIEW
Foto Kristýna Junková

KOMORNÍ SETKÁVÁNÍ
V DIVADLE „12“

Malá scéna Divadla „12“ se od svého slavnostního otevření v roce 2018 stala pro muzikálový soubor pravidelným působištěm a cennou alternativou k velké scéně Divadla Jiřího Myrona. Přestože v letošní sezoně na této malé scéně netradičně nechystáme žádnou novou premiéru, srdečně zveme k návštěvě titulů, které jsme zde připravili v sezonách minulých.

Divadlo „12“ díky svému komornímu prostoru nabízí setkávání s hereckými osobnostmi takřka na dosah ruky: je zde možné zaměřit se na příběh jedné či dvou postav, nechat se vtáhnout do hloubky

jejich osudů a sledovat zblízka emoce jejich hereckých představitelů. A to stále v odlehčené, muzikálové formě.

Příběh pro dva herce s vážnými i komickými prvky a silnými emocemi nabízí původní český muzikál *Interview*. Jeho autory jsou skladatel Zdeněk Král, libretista Tomáš Novotný, kterého dobře znáte z našich jevišť jako herce, a režisér Marek David. Společně vytvořili příběh o setkání vyhořelého moderátora s mladou zpěvačkou při živě přenášeném rozhlasovém rozhovoru. Inscenace nabízí téma mezigeneračních vztahů mezi otci a dcerami, atraktivní prostředí rozhlasového studia a herecké výkony zkušeného Tomáše Savky i talentované zpěvačky Veroniky Borákové.

Tomáš Savka je také hvězdou kabaretu *Jonáš a tingl-tangl*, v němž nově ožívá humor autorské dvojice Jiří Suchý a Jiří Šlitr. Zde se Savkovi stal hereckým partnerem dirigent Jakub Židek, který zde podobně jako Šlitr přechází od pouhého klavírního doprovodu k plnohodnotnému hereckému výkonu, za nějž dokonce získal širší nominaci na Cenu Thálie. Kuriozitou je, že právě Jakub Židek jako jediný účinkuje ve všech třech muzikálových inscenacích momentálně uváděných v Divadle „12“: právě menší prostor s komornějším hudebním doprovodem mu opakovaně umožňuje zapojovat se od klavíru přímo do děje hry.

Třetí ze zmiňovaných inscenací, na které se můžete vypravit, je

monodrama *Lip se loučí v neděli*. I zde se Židek ocitá na jevišti, hlavní pozornost však na sebe jednoznačně poutá hrdinka v podání Hany Fialové nebo Soni Jungové. Při hledání pravé lásky prochází řadou veselých i smutných milostných situací a poznává nejrůznější podoby lidských vztahů. Hana Fialová si pochvaluje nejen hudbu skladatele Andrewa Lloyda Webbera, ale také právě prostor Divadla „12“: „*Mám ráda intimní prostor. Je mi příjemný kontakt s diváky nablízko, kdy se jim opravdu mohu podívat do očí. Když je třeba situace dojemná, uvidí na mně i ty slzy. Mohu jít s divákem až na dotek.*“

(hn)

Všestranný dirigent Jakub Židek se stává hereckým partnerem i v monodramatu LIP SE LOUČÍ V NEDĚLI
Foto Adam Živnůstka

JAK SE RODÍ DRAG QUEEN

Foto Adam Živnůstka

Dalo by se říct, že představení inscenace *Kinky Boots* začíná ještě mnohem dřív, než diváci usednou do svých sedadel. Už samotná příprava je totiž skvělou show. **Proměna mužských herců v okouzující drag queens mnohdy začíná i několik hodin před prvním zvoněním.** Nestačí jen nazout podpatky a hodit na sebe pár třpytek – je to kompletní metamorfóza.

Jako první přichází na řadu **make-up**. Není to jen pár tahů štětcem, jde o detailní

umění, které modeluje tvář do dramatických kontur, zvýrazňuje oči a vytváří z herců naprosto neodolatelné drag queens. Nalepit umělé řasy, potom linky, stíny, rtěnka – vše musí být precizní, aby postava působila silně a sebevědomě.

Pak přicházejí na řadu **výstřední kostýmy**, a hlavně boty na jedenácticentimetrových podpatcích. Nejde jen o fyzickou proměnu, ale o to, jak herci vstoupí do nového charakteru, kde extravagance není jen

Cyndi Lauper (1953) –
Harvey Fierstein (1954)

KINKY BOOTS

*Boty, které mění svět
a možná i Ostravu!!!*

Reprízy 29. 11. (18.30), 3. 12. (18.30),
31. 12. (18.00) v Divadle Jiřího Myrona

součástí vzhledu, ale i celé osobnosti. Každý herec musí najít svůj rytmus, osahat si gesta, pohyby a celkový projev, aby jeho drag queen nebyla jen postava, ale živoucí fenomén.

A když je po hodinách příprav vše hotové, zrcadlo už neodráží herce, ale ikonickou divu, která je připravena ovládnout celé jeviště. Zbývá zopakovat si choreografii, pozdravit se s kolegy, tedy pardon... kolegyněmi, a těšit se na představení. Během něho naše drag queen několikrát mění kostýmy, boty, paruky i části líčení a často se jedná o velmi rychlé převleky, na které je mnohdy jen několik vteřin. Tyto bleskové proměny vyžadují perfektní koordinaci mezi herci a týmem v zákulisí.

Zkrátka **celý rituál proměny muže v neodolatelnou drag queen je výzvou, zábavou i kouzlem**, které začíná u zrcadla a končí na jevišti s bouřlivým potleskem. (mad)

Pánové se pomocí široké škály líčidel...

..., nalepovacích řas...

... a paruky...

...vhodně doplněné kostýmem promění v okouzující drag queens!

Foto Adam Živnůstka, Martin Kusyn

MAREK PRÁŠIL

Elisabeth je hodně žánrově pestrý muzikál

Foto Adam Živnůstka

Marek Prášil je více než deset let dirigentem a pevnou oporou souboru muzikálu. V současné době připravuje hudební nastudování muzikálu *Elisabeth*, který bude mít premiéru v polovině prosince.

Marku, jak bys titul představil po hudební stránce?

Myslím, že je hodně žánrově pestrý a spojuje řadu stylů: od rockových čísel přes symfonické plochy až po typicky muzikálové árie a duety. Nejvíce mi připomíná svou polystylovost asi *Kočky*. Je to rozhodně muzikál, jehož hlavní síla hudby je v melodické lince. A také bych rád uvedl, že jsme na výběr měli tři různé orchestrální verze a jsem moc rád, že budeme poprvé v České republice dělat tu největší, která je pro bezmála 30 muzikantů. Věřím, že to díky tomu bude titul i velmi barevný.

Elisabeth je dílem stejných autorů jako muzikál Rebecca, se kterým se po úctyhodné stovce repríz v letošní sezoně rozloučíme. Co pro tebe Rebecca znamená?

Pro mě to byl první z velkých světových muzikálů, který mi byl svěřen k hudebnímu nastudování. Mám na zkouškový proces krásné vzpomínky a i po osmi letech ji pořád hrajeme a myslím, že nemluvíme jen za sebe, když řeknu, že pořád s chutí a radostí. To je věc, která se neděje vždy. Ta inscenace je navíc i po tolika letech stále plně funkční a vizuálně velmi atraktivní. Myslím, že se

nám s ní bude těžko loučit. Ale jak se říká, v nejlepším se má přestat. A jak lépe než stou reprízou? Scéna a kostýmy poputují do Plzně, kde bude titul nově nastudován, a my jej přirozeně nahradíme titulem od stejné autorské dvojice.

Mohou se diváci těšit na podobný autorský rukopis?

Určitě. Vnímám jej nejvíce ve sledu čísel a výstavbě hudební části muzikálu jako celku. Zde mají oba tituly hodně podobného. Troufnu si ale říci, že jdou autoři v *Elisabeth* mnohem dále, jsou hudebně odvážnější a z mého pohledu atraktivnější. Také najdeme určité paralely mezi postavami, třeba paní Danversovou a vévodkyní Sofií, matkou Franze Josefa. V neposlední řadě je to zvuková podoba, specifičnost v použití zvukových bank, které nám přijede opět naprogramovat přímo „pravá ruka“ Sylvestera Levaye, pan Günther Radelmacher z Vídně. A je to právě tato barevná zvukovost, podle které s jistotou poznáte i jiné autorské muzikály dvojice Kunze a Levay.

Jaká specifika přináší spolupráce s vídeňskou agenturou, která slavné autory zastupuje?

Pevné a silně obalené nervy nejen dirigenta! (Smích)
Ale teď vážně, nejnáročnější je fakt, že ve Vídni velmi striktně schvalují obsazení všech hlavních a středních rolí toho muzikálu. A prozradím, že třeba

oproti *Rebecce*, kde většina našich návrhů na obsazení prošla bez problému, u *Elisabeth* to až tak jednoduché nebylo. Řada našich návrhů na obsazení byla v první fázi zamítnuta a museli jsme hledat další adepty, u některých rolí byl schválen třeba až pátý, šestý adept. *Elisabeth* je totiž nejen nejuspěšnější muzikál kontinentální Evropy, ale je obecně známo, že je také srdeční záležitostí obou autorů. To bude asi důvod, proč mají tentokrát ostřejší zrak než u jiných muzikálů.

Dále je to nutnost striktně dodržet pevnou formu muzikálu bez možnosti zásahů, škrtů a určité volnosti, tak jako jsme třeba zvyklí u některých jiných titulů. To souvisí i s rolí tzv. hudebního supervizora, který by měl přijet ve finální fázi zkoušení a nastavit nám určité zrcadlo. Je to vždy aktivní dirigent s bohatými zkušenostmi z Vídně, kde daný titul nejen diriguje, ale také jej jako supervizor slyšel v mnoha dalších produkcích. Dohlíží na výkony zpěváků a komentuje je, hlídá tempa, formu či nastavení zvuku. A je právě jedním z mých úkolů jej přesvědčit, že třeba tok češtiny u některých čísel vyžaduje jiná tempa než ta originální a podobně. Ve výsledku věřím, že jsou všechny ty debaty ku prospěchu titulu samotného, jenom je ta cesta složitější.

A až to vše zvládneš, co dalšího tě čeká?

Snad pár dní volna a ticha ve sněhu, s vůní svařáku a s rodinou. Ale asi se ptáš na práci, že? Kromě *Elisabeth*, což je v Ostravě můj hlavní úkol pro tuto sezonu, se moc těším na hudební nastudování *Její pastorkyně* ve Slezském divadle Opava, kterou navazujeme na loňskou úspěšnou inscenaci *Káti Kabanové*. A jinak mě čeká spousta krásných hostování ve filharmoních v Praze, Štětíně, Katovicích, Vilniusu či na řadě festivalů: Dvořákova Praha, Leošské jaro, Mezinárodní hudební festival Leoše Janáčka... (hn)

Marek Prášil s korepetitorkou Michaelou Kadlecovou na zkoušce muzikálu ELISABETH
Foto Martin Straka

Michael Kunze (1943) – Sylvester Levay (1945)

ELISABETH

Poslední tanec rakouské císařovny

Muzikál *Elisabeth*, který přibližuje život rakouské císařovny Alžběty (Elisabeth), zvané Sisi, přináší na jeviště velkolepou podívanou plnou dramatu, emocí a osudových zvratů. Premiéru tohoto díla předchází mnoho hodin debat a diskusí, ve kterých tvůrčí tým v čele s režisérem **Jiřím Nekvasilem**, autorem českého textu **Michaelem Prostějovským**, autorem hudebního nastudování **Markem Prášilem**, scénografem **Danielem Dvořákem** a kostýmní výtvarnicí **Sylvou Zimulou Hanákovou** hledá ideální cestu, jak nabídnout hlubší pohled na život císařovny, která svým osudem fascinuje lidi napříč generacemi i kontinenty. Premiéra tohoto nejnovějšího přírůstku do naší ostravské muzikálové šperkovnice je naplánovaná na 12. prosince tohoto roku. Předtím než se rozvine červený koberec a císařovna si poprvé zatančí s tajemným cizincem, vraťme se zpátky na první čtenou zkoušku. Na té se vždy poprvé sejdou herci dohromady s tvůrčím týmem, aby si společně celé dílo přečetli. Některým zúčastněným jsme položili pár otázek.

Co se vám jako první vybaví, když se řekne císařovna Sisi?

Daniel Dvořák, scéna

Sebevědomá žena, skoro až současného typu. Sportovala, skvěle jezdila na koni, dbala na životosprávu a – světe, zbož se – přestala nosit spodničky! Hlavně ale byla lidsky svobodomyslná a vzpírala se dvorské svěrací kazajce, kde to jen šlo. Určitě to s ní

neměl František Josef zejména jako císař jednoduché.

Natálie Tichánková, představitelka Elisabeth

Nespoutanost, síla, charisma, vznešenost a krása. Sisi v sobě měla něco výjimečného, co ji oddělovalo od ostatních: byla císařovnou, ale také ženou, která toužila po volnosti a nezávislosti.

Muzikálové autory Michaela Kunzeho (libreto) a Sylvestera Levaye (hudba) naši diváci již znají. Oba jsou podepsaní pod (nejen) v Ostravě velmi úspěšným muzikálem Rebecca, u kterého jsi rovněž autorem českého

Výtvarník scény Daniel Dvořák a režisér Jiří Nekvasil
Foto Martin Popelář

Inscenační tým ELISABETH – Aneta Sovják Majerová (asistentka režie, pohybová spolupráce), Antonín Blahuta (výkonná choreografie), Roberta Battistini (asistentka choreografie), Michael Prostějovský (autor českého textu), Jiří Nekvasil (režisér), Marek Prášil (autor hudebního nastudování, dirigent) a Iveta Weis Viskupová (sbormistryně) na první čtené zkoušce
Foto Martin Straka

textu. Vidiš nějaké podobnosti v těchto dvou dílech?

Michael Prostějovský, český text

Společným jmenovatelem je evropský koncept psaní muzikálu, který vytvořil Michael Kunze. Sám jej nazývá „drama-muzikál“. Řekl bych, že obě díla mají neuvěřitelně dramatickou stavbu, tedy zjednodušeně řečeno, stále se něco nového děje jak v příběhu, tak ve vztazích hlavních představitelů. Stále přichází nějaké nové překvapení. Díla autorské dvojice Kunze/Levay nejsou popisná, ale velmi akční a tomu odpovídá i hudba. Takže i v těch klasických „muzikálových áriích“, kdy si hrdina „vylévá své srdce“, dochází k překvapením a zvratům. Kdyby

se celý příběh měl odehrát klasickou divadelní metodou, trval by minimálně čtyři hodiny. Pro *Elisabeth* je ale typické to, že ji po celou dobu provázejí dvě postavy jakýchsi vypravěčů a glosátorů, kteří tvoří geniální příběhové zkratky a jasně vysvětlují, proč se to či ono stalo nebo proč se to stát muselo. Jedním je Lucheni, samotný vrah císařovny, a druhým její „nápadník“, tedy Smrt. Zkrátka krásný charismatický chlap, jehož každý dotek či pohled přináší zkázu v jejím životě. Nejde tedy o nějakou „zubatou s kosou“ a navíc v němčině je slovo „smrt“ rodu mužského.

V české premiéře uvedl muzikál Elisabeth muzikálový soubor Divadla J. K. Tyla Plzeň 30. listopadu 2019. V Ostravě tedy půjde o druhé uvedení. Jaká bude ta ostravská verze?

Daniel Dvořák, scéna

Scénář *Elisabeth* je rozvržen do dvaceti šesti obrazů. Většina velkých muzikálů je psaná rovnou jako filmový scénář, kde se počítá s posunem mezi jednotlivými dějišti filmovým střihem, což na divadle působí komplikace. *Elisabeth* je i přes svou řečnou provozní nejednoduchost koncipovaná primárně jako divadelní tvar umožňující metaforické uchopení. Základem našeho řešení je jednotný prostor, jakási architektonická esence habsburské monarchie. Císařské divadlo s lóžemi i cirkusová manéž. Obě polohy, vznešená i groteskní, prostupují i situacemi a textem libreta. Důležitá poloha je i jistá makabrální přízračnost, neboť temným motorem příběhu jsou postavy Smrti a popraveného vraha císařovny.

Michael Prostějovský, český text

Začal bych tím, co bude stejné: příběh, všechny noty a celý text, který důsledně vychází z rukopisu a stylu původních autorů. Nová bude režijní koncepce, scéna, kostýmy a samozřejmě herci. S výjimkou Honzy Kříže, který postavu Smrti hrál už v české premiéře v Plzni. Takže „úplně jiné divadlo“,

tak jak vidí příběh císařovny Alžběty a celé té významné upadající epochy rakouské monarchie druhé poloviny 19. století režisér Jiří Nekvasil a jeho celý realizační tým.

O čem je pro tebe příběh Sisi? Co je ti na jejím životě sympatické a co naopak méně?

Natálie Tichánková, představitelka Elisabeth

Velmi mě oslovuje její touha po svobodě. I když byla císařovnou, cítila se vězněná pravidly a očekáváními. Vždycky hledala cestu ven z té „zlaté klece“. Její odvaha jít proti konvencím a žít podle vlastních pravidel je mi velmi blízká. Na druhou stranu mě méně oslovuje její útěk od rodiny a dětí. Chápu, že bojovala se svými vnitřními démony, ale zároveň nedokázala být tou oporou, kterou její blízcí potřebovali.

Alžběta Bartošová, představitelka Elisabeth

Její osud mě oslovil tím, jak toužila být nespoutaná a jak moc spoutaná byla. Nejen systémem, ve kterém žila, ale i svojí křehkostí, úzkostmi, strachem. Mohlo se zdát, že měla všechno, a přece ne. Sympatický je mi její vztah k přírodě a touha po objevování světa. Také láska k poezii. Méně sympatické mi je její tvrdé chování

vůči služebnictvu. Nerada bych ji za to ale soudila. Nevím, do jaké míry k tomu byla vychována. Možná taková prostě jen byla, ale to se už nedozvíme.

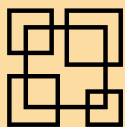
Daniel Dvořák, scéna

Je to příběh o sváru touhy po svobodném sebeuplatnění s dogmaty prošípaným a sevřeným prostředím. O proměnách lásky muže a ženy v dlouhém soužití atakovaném povinnostmi. O pomatených anarchistech a revolucionářích šířících zkázu a o osudu, kterému jako v každé správné tragédii nelze uniknout...

Michael Prostějovský, český text

Pro mě je to především půlroční intenzivní práce na českém textu. S Michaelem Kunzem jsme přátelé déle než dvacet let a společně s ním jsem zažil několik premiér *Elisabeth* ve Vídni i jinde. A pokaždé jsem měl možnost vidět, s jakým napětím každé nové uvedení sleduje. Ví, že pokaždé jde znovu s kůží na trh. Pro mne je důležité to, že se podařilo přivést tento muzikál k nám. A proto jsem rád, že jsem zde v Ostravě i členem realizačního týmu. Rád jsem u toho, když texty začnou ožít ve zkušebně a na jevišti, když vidím, jak jednotliví herci dávají postavám konkrétní podobu a další dimenzi. Když se mluví o tom, proč se stalo to a to, proč je řečeno v danou chvíli právo toto a toto. Muzikál je jedno velké týmové dílo. Každý z nás je jedním kolečkem v soukolí složitého přístroje. A abych odpověděl přesně na otázku, pro mne je Elisabethin příběh, tak jak jej vidí autoři, zcela novým pohledem na dobu, které jsme byli jako Češi, Moravané a Slezané nedílnou součástí. Je to i kus naší historie. I když se k ní příliš často nehlasíme.

A o čem bude příběh této ikony, která odnepaměti inspiruje nespočet spisovatelů, režisérů, výtvarníků i muzikálových tvůrců, pro vás? Náзор si budete moci vytvořit už od prosince v Divadle Jiřího Myrona. (mad)

Pokojik

Dětský koutek

Nechte děti na pokoji!

Hlídaný dětský koutek • od 3 do 12 let

Provozní doba: po–ne 9.00–20.00

forumnovakarolina.cz

INZERCE

MECENÁŠSKÝ KLUB
NÁRODNÍHO DIVADLA
MORAVSKOSLEZSKÉHO

MECENÁŠEM SE MŮŽE STÁT KAŽDÝ
VY, VAŠE RODINA NEBO FIRMA

LÁSKA K DIVADLU

DOBRY POCIT

SPOLEČNÝ CÍL

OSOBITĚ VÝHODY

www.ndm.cz

Dance Context Journal 2024

Zbrusu nový, částečně recenzovaný časopis
o tanci v českém a anglickém jazyce.

Vychází v říjnu! V prodeji tištěný i ke stažení.
www.dancecontext.com

MINISTERSTVO
KULTURY

Státní fond kultury ČR

ČESKÁ CENTRA
CZECH CENTRES

Připravte se na Vánoce včas
a nakupte v

 KNIHCENTRUM.CZ

DŮM KNIHY KNIHCENTRUM
Smetanovo náměstí 222/8
vedle Divadla
Antonína Dvořáka
Otevírací doba:
Po–Ne 08:00–19:00 hod.

Klub Mladý divák

... společně za uměním
a zážitky

OSTRAVA!!!

md
mladý divák.cz

Václav Jiříkovský ruší v roce 1920 soubor operety
Obrázek vytvořen pomocí DALL-E 2

KONSTANTNÍ PROMĚNY OSTRAVSKÉHO DIVADLA 2/5

Když Národní divadlo moravsko-slezské zahájilo v roce 1919 svou uměleckou činnost, byla Ostrava rázem konfrontována s ambiciózním českým čtyřsouborovým projektem, jakým se do té doby mohlo pochlubit jen málo českých měst. **Kromě loutek tak tehdejší NDMS obsáhlo všechny hlavní divadelní žánry**, aby pokrylo kulturní potřeby českého publika nejen v samotné dynamicky se proměňující Ostravě, ale i v celém regionu.

Vícesouborové divadlo, jak české, tak německé, Ostrava znala i před vznikem NDMS, nicméně s tak mohutnou kulturní institucí, která při svém otevření čítala přes sto umělců, neměla dosud zkušenost.

A až NDMS vzniklo jako důsledek poválečné politické proměny a odpověď na s nevolí pocíťovaný společenský i kulturní německý útlak, z konstantního germánského vlivu se paradoxně vymanit nedokázalo. Vícesouborová divadla byla a jsou totiž charakteristická pro střední Evropu a fenomén českých vícesouborových divadelních systémů byl při

více než sta let nic nezměnilo. Opak je ale pravdou a **první proměna přišla hned v roce 1920, kdy byla ředitelem NDMS Václavem Jiříkovským zrušena a v roce 1923 znovuoobnovena opereta**. Tento akt byl výsledkem konstantních finančních, organizačních i uměleckých problémů a Václav Jiříkovský tak učinil částečně na nátlak představenstva Spolku NDMS, které požadovalo umenšení jejího prostoru ve prospěch činohry a opery a částečně ze své vůle, protože operetu nepovažoval za žánr na dostatečné umělecké výši. Nicméně i když byl soubor rozpuštěn, zpěvoherní tituly nadále uváděla opera.

Václav Jiříkovský byl nejen prvním (a dosud nejmladším) ředitelem instituce, ale také jediným, který divadlo provozoval na své vlastní náklady coby soukromý podnikatel. Z tohoto důvodu by se zrušení lidové operety mohlo jevit jako neuvážený čin. Jiříkovský ale vedle toho, že byl odvážným a schopným divadelním manažerem, byl rovněž i umělcem s jasnou vizí patřičné umělecké úrovně a provozování mnohdy slaboduchých operet mu bylo proti mysli. Nutno ale podotknout, že NDMS tehdy uvádělo řadu provozních titulů nevalné umělecké kvality i v činohře, protože potřebovalo naplnit obrovský počet premiér v sezóně. Ale faktem zůstává, že to byl Václav Jiříkovský, kdo od počátku nastavil nově vzniklému divadlu vysokou kvalitativní laťku, které se snaží ostravští divadelníci dostát dodnes.

Třpytivý miláček publika

Když se soubor operety za dva roky obnovil, jeho představení se záhy stala divácky nejnavštěvovanějšími ze všech uměleckých těles a množstvím odehraných repríz nakonec celému divadlu dominoval. Opereta sice zažívala úspěch, skutečná proměna v samostatné a nezávislé uskupení přišla ale mnohem později.

Z područí opery se vymanila teprve

Jiřina Hrušková (Štefka), Karel Šip (Bohuš Kaňa), Liběna Astrová (Božka) a Miroslav Barák (Jiří Olšar) v inscenaci DĚVČÁTKO Z KOLONIE (1955)
Foto František Krasl

Šárka Wiesnerová, Marie Dvorníková, Božena Stašková a Alice Hajdová (Studentky) v inscenaci MĚSTO ŠTĚSTNÝCH LÁSEK (1980)
Foto František Krasl

s obnovením divadla po II. světové válce, kdy až v roce 1945 získala svůj vlastní orchestr a sbor! To už ale měla ve svém čele ambiciózní a schopné šéfy jako dirigenta Vladimíra Brázdu a později režiséra Jana Pacla, kteří z velké části stáli za její pozdější celorepublikovou známostí v rámci oboru hudebního divadla a druhý jmenovaný také za popularizaci žánru i na obrazovkách tehdejší Československé televize. Když se řeklo například *Melodie bílého klavíru*, všichni věděli, že pořad připravilo ostravské studio a že vedle zpěváků nebude chybět i elegantní dirigent coby průvodce světem lehké múzy. Opereta díky přízni ostravských diváků k městu zkrátka přilnula a ono zase k ní. Vždyť i ikonické hornické písně místního rodáka Rudolfa Kubína *Kamarádi, dolů sfárejme* nebo *Děvčátko z kolonie* jsou hity z první hornické operety vzniklé právě v Ostravě v roce 1942.

Miláček odchází

V roce 2010 prošel operetní soubor rozsáhlou transformací včetně přejmenování na operetu/muzikál, aby v roce 2022 s konečnou platností ostravská opereta opustila brány současnosti a odešla do divadelní historie. Je zajímavé, že až byla opereta vždy miláčkem zdejšího publika a většinový ostravský divák chodil ve výrazné převaze právě na její představení, jediná ze souborů „velkého divadla“ zaznamenala takto zásadní proměny. Anebo možná právě z toho důvodu šel soubor žánrovou modernizací populárního hudebního divadla „svému“ divákovi aktivně vstříc.

Za první ostravskou muzikálovou produkci, přestože tak ještě nebyla nazvána, lze považovat uvedení *Divotvorného hrnce* (1949). Režisér Jan Pacl věděl, že Jan Werich přivezl z Ameriky hudbu jen na gramofonových deskách, a tak jim pro pražské nastudování chyběly notové záznamy. Proto oslovili skladatele Zdeňka Petra, aby hudbu z desek přepsal, aranžoval

a doplnil. Werich s Voskovcem pak texty muzikálu přizpůsobili českému publiku a s úspěchem jej uváděli v Praze. Díky kontaktům Vladimíra Brázdy nakonec Ostrava dostala od autorů české verze souhlas s uvedením. Opereta o 9 obrazech, jak zněl podtitul inscenace, byla nadlouho prvním pokusem o proměnu dramaturgického i hudebního směřování souboru, protože ostravské publikum, preferující velké operety, na nově se rodící žánr zatím příliš vstřícně nereagovalo. Pořádně zabralo, jak se říká, až ve chvíli, kdy na ostravské jeviště poprvé vstoupili profesor Higgins a Eliza Doolittleová v *My fair lady* (1967).

Evoluční i revoluční proměny

V době, kdy ostravský operetní soubor hledal svou cestu k muzikálu a neměl mnoho možností uvádět díla západní provenience, jelikož tento žánr byl za socialismu spíše trpěným, zaznamenalo tehdejší Státní divadlo v Ostravě další velkou proměnu. V době, kdy domácí muzikály *Holky na ocet* (1979), *Město šťastných lásek* (1980) či *Klaun* (1981), mnohdy v československých premiérách, vybojovávaly v Ostravě cestu populární „hudbě budoucnosti“, rozhodli soudruzi

na Krajském národním výboru, že se ostravské divadlo opět promění.

Proměna se tentokrát dotkla všech tehdejších divadel ve městě, způsobila řadu personálních i uměleckých zemětřesení, přinesla nelibost divadelníků a také zamýšlené potlačení individuality a umělecké svobody. Ale o tom už příště...

(at)

OSTRAVSKÝ DIVADELNÍ ARCHIV!!!

Historie i současnost
ostravských divadel
na jednom místě!

Vlasta Tolarová (Berta) a Jan Vyorálek (Petr) v muzikálu KLAUN (1981)
Foto Josef Hradil

MARIE RÝDLOVÁ-LIEROVÁ

Skromná žena a herečka

(3. prosince 1884 Německý Brod – 28. října 1971 Praha)

**Angažmá v ostravské činohře:
1919–1922, 1924–1944**

Takto usměvavou, bez líčidel a paruk, zachytil herečku **Marii Rýdlovou-Lierovou** teprve začínající mladý fotograf František Krasl v roce 1947. Na rubu fotografie je napsáno věnování pro tehdejšího ostravského kolegu herce a režiséra Bronislava Křanovského na pěknou vzpomínku při jejím posledním ostravském hostování v titulní roli inscenace *Morálka paní Dulské*. Bylo to po válce její jediné setkání s Ostravou a v naplněném Národním domě byla všemi nadšeně a srdečně vítána. Snad si i velká část návštěvníků připomínala její první přísnou a nesmlouvavou Paní Dulskou v režii Jiřího Myrona z roku 1937, aby pak mohla opět obdivovat po pár letech příznačné živelné herectví Rýdlové, jež tehdejší kritika okomentovala: „s výrazným hlasem

a gesty od drsné hrubosti až k pokrytecké sladkosti“.

Své předurčení k životu u divadla sama příznačně okomentovala pro rozhlas v roce 1954:

„Co z kočky vzejde, myši chytá.“

Mařenka Lierová se narodila před 140 lety do velké herecké rodiny Lierů. Její otec Karel Lier byl významným hercem a režisérem pražských a mimopražských divadel i kočovných společností a její maminka herečka Antonie Bollardová-Lierová bývala v mládí v Brně i na venkově hereckou partnerkou slavného Eduarda Vojana. A tak jako její starší bratr František Lier i ona od útlého dětství hrávala u společností, kde zrovna působili její rodiče. Poprvé vstoupila na jeviště už jako tříletá v roli malé Deborky ve stejnojmenné Mosenthalově

hře *Debora*. Když jí v devíti letech zemřela maminka, rozhodl se otec trvale usadit v Praze a umožnil jí tím nejen pravidelnou školní docházku, ale také soukromé studium herectví. Mladé Mařence, jež oplývala od začátku zřejmým hereckým talentem, si nedovolil nikdo zpochybnit její přání zasvětit život divadlu. Už od začátku si tvrdohlavě vybírala společnosti i učitele herectví. Přitahovala ji divadelní moderna, a proto si našla pro svou základní dramatickou přípravu právě její tehdejší představitelku, mladou (pouze o pět let starší) populární herečku Národního divadla Lzu Grégrovou. Ta ji učila poznat podrobný charakter postav a klást důraz na přirozený herecký projev, který pak Marie uplatňovala po celou svou profesní kariéru.

Stala se milovanou herečkou ostravského obecnstva

Než Marie Lierová zavítala v roce 1919 do Ostravy, prošla mnoha divadelními společnostmi, na delší čas se stala členkou Švandova divadla, kde hrála v činohře, občas ve zpěvohře, zpívala ve sboru a tančila v operetách, prožila také nešťastné manželství a těhotenství, které ji přivedlo opět ke kočovnému způsobu života, aby se pak mohla stát jednou z opor činohry nově vzniklého Národního divadla moravsko-slezského. **Když první ředitel NDMS Václav Jiříkovský ustavoval první činoherní soubor, pečlivě si vybíral herce a v Marii rozpoznal již vyzrálou, charakterní herečku, velmi skromnou a s velkým darem humoru, který do divadla přitahoval diváky po celé její zdejší více jak dvacetileté působení.** Ostravané ji považovali za „svou herečku“ a ona i se svým druhým manželem, hereckým kolegou Antonínem Rýdlem, jim zůstávala věrná (až na dvě sezóny v bratislavské činohře) takřka do uzavření divadel v roce

Marie Rýdlová (Paní na Niskavuori) s Miladou Pileckou (Anna-Lisa) v inscenaci ŽENY NA NISKAVUORI (1938)
Foto archiv NDM

Jako mazaná a tvrdošijná Lizalka v MARYŠI (1943) bratři Mrštíků
Foto Jarmila Podbierová

1944. Nastudovala zde téměř čtyři stovky rolí! Nejraději a se zaujetím ztvárňovala lidové postavy a některé si zopakovala i vícekrát, například drzou a prohnanou pradelnu Paní Wolfovou v Hauptmannově *Bobřím kožichu* (1919, 1929, 1940), rezolutní Kláškovou v Jiráskově *Lucerně* (1920, 1926, 1930), Fanku v Čapkově *Loupežníkovi* (1920, 1928, 1935) nebo prostou, ustaranou maminku Kohoutovou ve Svobodově veselohře *Poslední muž* (1919, 1924, 1932, 1940). Nejvíce tíhla k veselohře, frašce, grotesce a satíře, kde mohla uplatnit svůj smysl pro drsný humor a svým postavám tak uvěřitelně vtiskla, i pomocí svého ostrého hlasu, typické vlastnosti. **Dlouhé ostravské angažmá jí ale nabídlo i mnoho dalších příležitostí, kde mohla uplatnit své bezesporu nezaměnitelné herecké umění, které bylo vždy obohaceno její**

Uprostřed Marie Rýdlová (Matka Raskolnikova) s Vlastou Jelínkovou (Duňa), Karlem Paloušem (Raskolnikov) a Viktorem Dintrem (Razumichin) v Dostojevského dramatu ZLOČIN A TREST (1939)
Foto archiv NDM

vlastní přirozenosti a bezprostřednosti na scéně. Režiséry (Kantorem, Myronem, Škodou, Paloušem) jí byla proto svěřována dlouhá řada dramatických postav od výmluvných stárnoucích žen, aristek a dam z lepší společnosti až po dobré a laskavé maminky a babičky. Ke konci ostravského angažmá zde patřila k nejkoušenějším umělcům a byla také oblíbenou kolegyní, jež ve válečných letech svým neustálým optimismem a skromností rozdávala potřebnou energii a naději.

Nelehké loučení s Ostravou

Marii Rýdlovou i jejího manžela lákaly stále častější umělecké příležitosti u filmu a po roce 1943, kdy docházelo k velkému odlivu herců z ostravské činohry do pražských divadel, se také oni rozloučili s Ostravou. Pro „své diváky“ hrála naposledy Marie Rýdlová matku,

babičku a prababičku Kateřinu Hájkovou ve Strojilově generační hře *Rodinná pouta* (1944). **Dokázala ostravské obecnstvo rozveselit, ale i ona z něj čerpala svou sílu a uvědomovala si, co v něm ztrácí.** V Praze upoutala titulní rolí v Shawově *Živnosti paní Warrenové* v holešovické Uranii pozornost režiséra Otakara Vávry, který jí nabídl role ve třech svých filmech – rukavičnicki Markétu v historickém dramatu *Rozina sebranec*, zlou a chamtivou Alžbětu v komedii *Nezbedný bakalář* a starou matku záškodníka Waltera ve válečném dramatu *Němá barikáda*. Do paměti diváků se zapsala také jako zlá vesničanka Vlčenka, kterou jí svěřil režisér Vladimír Čech ve filmu *Divá Bára*. Proto i dnes můžeme aspoň takto sledovat a obdivovat její charakteristické herectví. V roce 1954 u příležitosti svých 70. narozenin byla jmenována zasloužilou umělkyní. (kp)

Na fotografii Marie Rýdlová (uprostřed ve zdobené vestě) se svými kolegy po představení inscenace CIZÍ DÍTĚ v Přírodním divadle Scheinerův háj v Bohumině-Záblatí v červnu 1935
Zdroj Ostravské muzeum

NDM EXTRA

MIMOREPERTOÁROVÉ AKCE, PŘEDNÁŠKY, DEBATY, BESEDY A VÝSTAVY

NDM EXTRA (LISTOPAD – PROSINEC 2024)

OSKARY ZA MALBU V DJM
13. listopadu 2024 v 16 hodin
ve foyeru Divadla Jiřího Myrona

Slavnostní vyhlášení vítězů a výstava soutěžních prací v pořadí již šestého ročníku celorepublikové malířské soutěže nazvané Oskar Ostrava se díky vstřícnosti ředitele Národního divadla moravskoslezského pana Jiřího Nekvasila uskuteční ve středu 13. listopadu 2024 v 16 hodin ve foyeru Divadla Jiřího Myrona v Ostravě. Soutěž mladých malířů a malířek založila v roce 2013 Střední umělecká škola Ostrava (SUŠ) jako bienále. Jejím cílem je seznámit veřejnost s výtvarnými pracemi mladých talentovaných osobností studujících na středních a vyšších odborných uměleckých školách v České republice. „Už dlouho jsme cítili, že mladí autoři, kteří působí na uměleckých školách u nás i v zahraničí, zůstávají neprávem stranou zájmu veřejnosti. Proto jsme vymysleli tuto soutěž. Věříme, že tímto mladí talentovaní lidé dostanou příležitost upozornit veřejnost na své umělecké nadání,“ říká k přehlídce, jež svým názvem odkazuje k malíři a autorovi asi nejslavnějšího malovaného pohledu na Ostravu Oskaru Kokoschkovi, její hlavní organizátor MgA. Aleš Hudeček, vedoucí oboru užité malba na SUŠ Ostrava.

Nad soutěží Oskar Ostrava 2024 převzal záštitu náměstek hejtmána Moravskoslezského kraje Mgr. Stanislav Folwarczny a její konání finančně podpořilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. (mm)

XXIV. Cyklus komorních koncertů
VÁCLAV HUDEČEK, LUKÁŠ KLÁNSKÝ
14. listopadu 2024 v 19 hodin
ve slavnostním sále DJM

Houslový virtuos Václav Hudeček zahájil strnou cestu mezi interpretační elitu v šedesátých letech. V roce 1967 vystoupil jako patnáctiletý na koncertu v Londýně s Royal Philharmonic Orchestra. O den později ho slyšel legendární David Oistrach, předpověděl mu velkou budoucnost a nabídl pedagogickou pomoc. V letech 1970 až 1974 byl žákem velkého Mistra. Zároveň absolvoval studium na pražské AMU ve třídě prof. Václava Snítla. Od londýnského debutu vystupoval po celém světě na nejprestižnějších pódii (Carnegie Hall, Royal Festival Hall, Suntory Hall, Osaka Festival Hall, Sydney Opera), s nejlepšími světovými orchestry (Berliner Philharmoniker, Cleveland Symphony Orchestra, NHK Philharmonic Orchestra, Gewandhaus Leipzig, Moskevská státní filharmonie...) i na světových festivalech (Ósaka, Salcburk, Istanbul, Perth, Helsinky). Sympatické vystupování a styl hry spojující technickou suverenitu s emocionálně bohatým tónem a radostí, kterou dovede nezaměnitelným způsobem přenášet do publika, okouzluje obecenstvo bez rozdílu věku. Jeho nahrávka Vivaldiho

Čtyř ročních období s dirigentem Pavlem Koganem je od roku 1992 stále nejúspěšnější nahrávkou v České republice a získal za ni zlatou a v roce 1997 platinovou desku. V roce 2007 mu udělil prezident Václav Klaus státní vyznamenání „Za zásluhy o stát v oblasti kultury a umění“. V říjnu 2012 převzal z rukou primátora stříbrnou medaili hlavního města Prahy jako zvláštní projev úcty a ocenění uměleckého přínosu a zásluh o rozvoj pražské kulturní scény u příležitosti životního jubilea. Je zakladatelem a uměleckým ředitelem cyklu Svátky hudby v Praze, jednoho z nejdelších pražských festivalů komorní hudby.

Na koncertě ve slavnostním sále DJM ho doprovodí náš vynikající klavírista Lukáš Klánský. Zazní skladby Wolfganga Amadea Mozarta, Fryderika Chopina, Franze Schuberta a Johannese Brahmsa.

MIKULÁŠSKÉ ODPOLEDNE V NDM
2. prosince 2024 od 16.30 hodin
ve slavnostním sále DJM

Srdečně zveme na Mikulášské odpoledne, které se bude konat v Divadle Jiřího Myrona. Za dětmi přijde Mikuláš, anděl i čert, aby s nimi strávili hezký čas a také donesli dárečky. Rezervujte si místo pro své děti, kapacita je omezená! Prodej vstupenek bude zahájen 15. listopadu 2024 na webu NDM. (pp)

XXIV. Cyklus komorních koncertů
ALTISSIMO SAXQUARTET
10. prosince 2024 v 19 hodin
ve slavnostním sále DJM

Právě 10. prosince oslaví 10 let na pódiu saxofonové seskupení Altissimo Saxquartet. Ve složení Lukáš Kolek – soprán saxofon, Daniel Troszok – altsaxofon, Jiří Pohanka – tenorsaxofon a Ondřej Vítek – baryton-saxofon zahraje soubor skladby Vellonese, Dvořáka, Escaiche, Iturraldeho a dalších.

V roce 2013 se dali dohromady čtyři studenti oboru hra na saxofon na Fakultě umění Ostravské univerzity a Janáčkovy konzervatoře v Ostravě. Stali se v ČR unikátními, neboť zde dosud neexistovalo seskupení složené z vystudovaných

hudebníků ve hře na saxofon. Během krátké doby nastudovali řadu skladeb původně napsaných pro saxofonové kvarteto, ale i transkripce od baroka až po současnost a začali koncertně vystupovat po celé republice. Mají za sebou celou řadu vystoupení a koncertů a ve slavnostním sále DJM oslaví koncertem své jubileum.

Cyklus komorních koncertů probíhá pod záštitou náměstka hejtmána Moravskoslezského kraje Lukáše Curyla, náměstkyně primátora SMO Lucie

Baránkové Vilamové a starosty městského obvodu MOaP Petra Veselky. (hf)

OSTŘE SLEDOVANÁ PRSA
V Divadle Jiřího Myrona proběhla 3. října zahajovací vernisáž výjimečné výstavy **Ostře sledovaná prsa**, která otevřela dveře nejen do světa umění, ale i osvěty. Slavnostní sál Vladimíra Kristina se zaplnil návštěvníky, kteří se mohli seznámit s emotivní výstavou. Tuto jedinečnou výstavu připravilo Národní divadlo moravskoslezské ve spolupráci s Aliancí žen s rakovinou prsu, o. p. s.,

RBP pojišťovnou a dalšími partnery. Byly zde k vidění modely prsou zdravých i těch, která byla zasažena nemocí. Tato vizuální připomínka poskytla návštěvníkům možnost zamyslet se nad důležitostí prevence v boji proti rakovině prsu. Jedním z impulzů, proč Národní divadlo moravskoslezské vstoupilo do spolupráce s Aliancí žen s rakovinou prsu, byl smutný odchod Patricie Burdy Janečkové v loňském roce, která podlehl této zákeřné nemoci v pouhých 25 letech. Dvě fotografie Patricie po operaci prsu, laskavě zapůjčené jejím manželem, byly součástí expozice. Fotografiemi, které vytvořila Marie Půcková, Patricie pomohla šířit povědomí o této nemoci a její odkaz dnes žije dál. (pp)

ÚVODNÍ SLOVO KURÁTORA VÝSTAVY

KATARÍNA SZANYI:
KROPENKY JEZERA
13. listopadu 2024 – 12. ledna 2025
v Galerii současné malby Divadla
Antonína Dvořáka
Vernisáž 13. listopadu 2024 v 17 hodin

Z Košic pocházející, ale s Ostravou už téměř více než tři desítky let úzce spojená malířka Katarína Szanyi ve svých obrazech a kresbách často řeší vztah mezi povrchem a hloubkou, fragmentem a celkem, konkrétním a abstraktním. Naznačená témata jsou pro ni důležitá ne pro jejich nepřekročitelnou nespojitost, ale naopak pro široce otevřenou možnost odhalovat jejich vzájemnou implicitní propojenost. V centru poeticky souladných kompozic zalitých často sfumatickou atmosférou proto společně koexistují entity, které bychom v jiné situaci a v jiném čase možná mohli označit za všední, banální a nezajímavé. Detaily krajiny, vodních hladin, zátiší, léčivých bylin (kopřiv, hluchavek) vzájemně propojují motivy vodní hladiny, zrcadlení a rozostření. Přesazením do světa obrazu, uměleckou transformací, přenesením významu a změnou konstelace se tyto zdánlivě banální věci proměňují ve svébytné symboly odkrývající ve všednosti pozoruhodnou jedinečnost. Živé

i neživé jednotliviny se na obrazech do sebe vpíjí a vnořují často tak důsledně, až se zdá, jako by v nich autorka chtěla malířsky parafrázovat slova Maurice Merleau-Pontyho, pro něhož „je člověk zcela ve věcech a věci v člověku“, a naznačit, že i „věci jsou zcela obsaženy ve světě a svět je úplně ve věcech“. Název výstavy **Kropenky jezera** přitom odkazuje na konkrétní motiv z jednoho

z vystavených obrazů: siluety (snad) barokních kostelních kroupenek rozvržených po ploše připomínající vodní hladinu a doplněné repetitivním staccatem čárek a krátkých tahů, které svým pravidelným střídáním asocií rytmus jazyka a s ním možná přeneseně i enigmatické sdělení o relativitě významů, které přisuzujeme věcem. Martin Mikulášek

Kropenky jezera, 2023, 140 x 190 cm, akryl na plátně

Premiéra HLADOVĚNÍ
Foto Martin Kusyn

Novinky ze Seniorského divadelního studia

Seniorské divadelní studio (SDS)

funguje v Ateliéru pro divadelní vzdělávání od roku 2021. Pod vedením divadelní lektorky Vladimíry Dvořákové se skupina schází každé úterní dopoledne. Podstatou činnosti studia je, podobně jako ve všech divadelních kroužcích, rozvíjení dramatických dovedností, tj. práce s hlasem, artikulace, sebe prezentace atd. To ale není zdaleka vše. Zkušená lektorka zahrnuje do své práce se seniory i další oblasti umění, které s divadlem souvisí, jako je hudba, výtvarné umění či tvůrčí psaní. Způsob její práce plní v mnoha ohledech i funkci arteterapeutickou.

V každé divadelní sezóně SDS zpracovává určité téma a vyvrcholením celoroční práce je divadelní představení. V březnu 2022 měla premiéru inscenace **Věci, květiny, lidé...** inspirovaná Trnkovou *Zahradou*. Na podzim 2022 se Studio věnovalo speciálnímu projektu iniciovanému společností Post Bellum v rámci Divadla Paměti národa. Pracovali jsme se vzpomínkami na události pražského jara a následně srpnové okupace a vytvořili performanci **Můj rok 1968**, která měla premiéru v lednu 2023.

Pro minulou sezónu si studio vybralo jako východisko texty ruského spisovatele Daniila Charmse. Z jeho dramatických hříček, anekdot a básní vznikla textová

koláž, která byla „přetavena“ do divadelní podoby a pod názvem **Hladovění aneb recepty na nesprávnou výživu podle Daniila Charmse** odpremirována 19. května tohoto roku.

Premiérou ale příběh *Hladovění* nekončí. Aby se poctivá tvůrčí práce členů SDS bezesbýtku zúročila, zkusili jsme inscenaci přihlásit do XV. národní přehlídky seniorského divadla, pořádané střediskem NIPOS-ARTAMA (zkratka pro Národní informační a poradenské středisko pro kulturu; ARTAMA je útvar pro neprofesionální umělecké aktivity), která proběhne v listopadu v České Třebové. Vyšlo to – *Hladovění* bylo vybráno do programu přehlídky. V době, kdy vzniká tento článek, senioři pilně „oprašují“ texty. Musí se i přezkušovat. Jedna z hereček se nemůže ze zdravotních důvodů přehlídky zúčastnit, proto ji zastoupí její kolegyně, která se po roční zdravotní pauze do SDS vrací.

Držíme palce, aby mělo *Hladovění* v České Třebové úspěch. Milí členové Seniorského divadelního studia, ZLOMTE VAZ!!!

Festival „generace Z“

Ve druhé polovině listopadu, konkrétně 26. a 27. 11., proběhne v NDM **festivalová přehlídka divadelních skupin** mladých lidí, fungujících při profesionálních kulturních institucích.

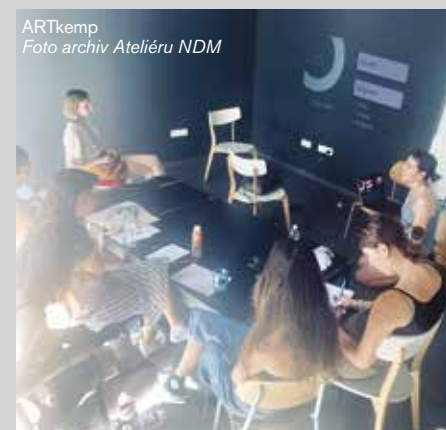
V Ateliéru NDM máme hned dvě takové skupiny: **Činoherní studio NDM** a **Studio současného divadla**. Činoherní studio má dlouholetou tradici – existuje od roku 2015, členové jsou do něj přijímáni na základě

konkurzu, pracují pod vedením divadelních lektorek i profesionálních umělců, vytvářejí inscenace a happeningy inspirované aktuálním repertoárem NDM a účastní se nejrůznějších aktivit Ateliéru včetně mezinárodních projektů.

Studio současného divadla se transformovalo z Divadelního kroužku Paměti národa – pod hlavičkou Paměti národa fungovalo od roku 2021. Jeho členy jsou mladí lidé, kteří se kromě divadla jako takového zajímají i o moderní historii a aktuální světové dění a divadlo pro ně představuje platformu pro sebevyjádření a sofistikovanou komunikaci s veřejností.

K našim dvěma skupinám se v rámci projektu připojuje pražské Národní divadlo sdružující mladé lidi v kurzu ND young (členy této skupiny jsou členové i mladí lidé se zkušeností s ústavní výchovou) a dvě brněnské instituce: Divadlo Polárka se svým studiem Polaroid a Centrum experimentálního divadla s Divadelní třídou.

Festival přivítají postupně všechna tři zmíněná města: po listopadové Ostravě to bude v lednu Brno a v květnu Praha.

ARTkemp
Foto archiv Ateliéru NDM

Činoherní studio se na festivalu představí s inscenací divadelní hry německého dramatika Rolanda Schimmelpfenniga **ČERNÁ VODA**
Foto Martin Kusyn

Organizace cyklu festivalů má jedno velmi důležité specifikum: **mladí lidé nejsou jen účinkujícími, kteří si vzájemně zahrají svá představení, ale též organizátory samotnými** – mají na starosti dramaturgii, produkci, PR, catering..., jednoduše veškeré činnosti, které se zdárným průběhem každého divadelního festivalu souvisejí. V neposlední řadě sem patří i vymýšlení názvu festivalu, které je v současné době ve fázi „work in progress“. Zvědavě čtenáře tedy

odkazujeme na webové stránky Ateliéru, neboť není jisté, zda se název podaří vymyslet do uzávěrky tohoto čísla časopisu. (Podotýkáme, že vymyslet dobrý název festivalu, s nímž budou všichni spokojeni, není jednoduché, ale je to nezbytné. Doufáme, že v následujících letech budou pravidelně a úspěšně probíhat další ročníky tohoto festivalu, důležitého nejen pro samotnou generaci Z, ale pro všechny, kdo se o mladé lidi zajímají a komu nejsou jejich názory a potřeby lhostejné.)

Jelikož Ostrava je prvním místem, kde festival proběhne, uspořádali jsme pro naše mladé ostravské organizátory v Ateliéru už na konci srpna týdenní **ARTkemp**, na kterém se formou workshopů a kreativního školení dozvěděli spoustu informací z oblasti festivalové produkce, dramaturgie, vytváření příspěvků na sociální sítě atd.

(dj)

Projekt je financován Evropskou unií.

poetická kavárna

Pořad určený milovníkům krásného slova a kavárenským povalečům.

milý tatínku...

Franz Kafka

V pondělí 18. listopadu od 18 hodin v kavárně Národní dům (Divadlo Jiřího Myrona)

Účinkují ANNA CÍNOVÁ / JAN FIŠAR / TOMÁŠ JIRMAN A VÍT ROLEČEK

Hudební doprovod DANIEL NOSEK A DAVID SCHREIBER

Vstupenky v ceně 100 Kč zakoupíte v předprodeji NDM anebo online na www.ndm.cz v zálouží Ateliér/Poetická kavárna. Poetická kavárna jsou financovány z rozpočtu Ministerstva kultury, Moravskoslezského kraje, statutárního města Ostravy a městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz.

OSTRAVA!!!

POETICKÁ KAVÁRNA

J. A. PITÍNSKÝ KOMEDIE O NAROZENÍ

Pořad určený milovníkům krásného slova a kavárenským povalečům.

Pojďte s námi do Betléma!

Ježíška budou kolibati a vyprávět Anna Cínová, Kamila Janovičová, Robert Finta, Jan Fišar, Tomáš Jirman a Vít Roleček. Dudlí-tudlí-dá zahudou Daniel Nosek a David Schreiber

Pondělí 16. prosince 2024 od 18 hodin v kavárně Národní dům (Divadlo Jiřího Myrona)

Vstupenky v ceně 100 Kč zakoupíte v předprodeji NDM anebo online na www.ndm.cz v zálouží Ateliér/Poetická kavárna. Poetická kavárna jsou financovány z rozpočtu Moravskoslezského kraje, statutárního města Ostravy a městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz.

OSTRAVA!!!

Ateliér NDM je na Facebooku:
Ateliér pro divadelní vzdělávání při NDM

Ateliér NDM je na Instagramu:
[atelier.ndm](https://www.instagram.com/atelier.ndm)

Spolufinancováno Evropskou unií

Erasmus+ Enriching lives, opening minds.

MINISTERSTVO KULTURY

Moravskoslezský kraj

OSTRAVA!!!
MORAVSKÁ OSTRAVA A PŘÍVOZ

OSTRAVA!!!

48

49

Hlučín
Ostravská 7, 747 01 Hlučín

Avion Shopping park
Rudná 3114/114,
730 30 Ostrava

www.studioklia.cz

Kavárna Národní dům

Vaše místo pro práci a relaxaci

Zastavte se k nám na něco sladkého nebo slaneho od Kolbaby a využijte **od úterý do pátku v čase od 11 do 15 hodin slevu 20 % na veškerý sortiment!***

Ideální místo pro pracovní schůzky, studium nebo vyřizování pracovních záležitostí. Užijte si kávu Nespresso, míchané nápoje, připojení k Wi-Fi a příjemné prostředí divadelní kavárny.

RYCHLÁ Wi-Fi | ÚT-PÁ | 11.00-15.00 | SLEVA 20 %

*Platí pro konzumaci v kavárně.

@kavarnanarodni

Kavárna Národní dům, Čs. legií 148/14, Ostrava

Moment

Měníme vaše krásné oblečení a předměty na finance pro české neziskovky.

Ambasadorkou Nadace Moment je herečka Veronika Čermáková Macková.

Nakup nebo daruj v našich nadačních second handech.

6 x v OSTRAVĚ

www.nadaceMOMENT.cz

Boty z muzikálu KINKY BOOTS

Tisíce bot a některé určitě i pro vás...

SEXYOBUV

www.sexyobuv.cz

INFORMUJEME VÁS

KDE SI MŮŽETE ZAJISTIT VSTUPENKY ČI DÁRKOVÉ VOUCHERY?

• **PRODEJ VSTUPENEK v pasáži v Divadle Jiřího Myrona, Čs. legií 148/14, Ostrava**

pondělí	9.00 – 17.00
úterý	9.00 – 17.00
středa	9.00 – 17.00
čtvrtek	9.00 – 17.00
pátek	9.00 – 17.00
sobota a neděle	zavřeno

tel.: **596 276 203, 596 276 242**
e-mail: vstupenky@ndm.cz
objednávky vstupenek nad 10 ks
tel.: **596 276 189, 596 276 260**

• **PRODEJ PŘEDPLATNÉHO v pasáži v Divadle Jiřího Myrona, Čs. legií 148/14, Ostrava**

pondělí	9.00 – 12.00	13.00 – 15.00
úterý		13.00 – 17.00
středa	9.00 – 12.00	13.00 – 17.00
čtvrtek		zavřeno
pátek		9.00 – 12.00
sobota a neděle		zavřeno

tel.: **596 276 202, 724 892 133**
e-mail: predplatne@ndm.cz

• **e-VSTUPENKY, DÁRKOVÝ VOUCHER a MOJE ABO** – nakupujte, platte a tiskněte v pohodlí domova na www.ndm.cz (zvýhodnění senior, dítě, ISIC, ITIC lze uplatnit i na e-vstupenky)

• v prodejních sítích **Colosseum Ticket** a **Ticketportal**

• **hodinu před začátkem představení u pokladny** – v Divadle Antonína Dvořáka – telefon: **596 276 420** – v pasáži Divadla Jiřího Myrona – telefon: **596 276 242**

• na dalších prodejních místech NDM – jejich seznam najdete na www.ndm.cz

VEŘEJNÉ GENERÁLKY

Vstupenky je možné zakoupit **on-line**, ale také v pokladně **v pasáži v Divadle Jiřího Myrona**. Na veřejné generálky platí jednotné vstupné. Konání veřejné generálky určuje inscenační tým.

CENÍK VSTUPENEK

Ceník vstupenek na jednotlivá představení a přehled poskytovaných zvýhodnění naleznete v pokladnách NDM.

U nevyprodaných představení jsou vstupenky v prodeji hodinu před začátkem představení přímo ve večerních pokladnách v Divadle Antonína Dvořáka a v divadelní pasáži v Divadle Jiřího Myrona.

PODPORUJÍ NÁS

Činnost Národního divadla moravskoslezského, příspěvkové organizace, je financována z rozpočtu statutárního města Ostrava.

Aktivity Národního divadla moravskoslezského jsou také finančně podporovány Ministerstvem kultury České republiky a Moravskoslezským krajem.

prodej – předprodej vstupenek

COLOSSEUM TICKET **ticketportal** **RENGL** **HITRADIO ORION** **deník** **muzikál expres**

PERA+ **Klasika Plus.cz** **HARMONIE** **ostravan.cz** **KNIHCENTRUM.cz** **DANCE CONTEXT**

GVUO **Státní fond kultury ČR** **SMETANA 200** **NADACE ŽIVOT UMĚLCE** **OSTRAVA!!! MORAVSKÁ OSTRAVA A PŘÍVOZ**

www.ndm.cz **MINISTERSTVO KULTURY** **Moravskoslezský kraj** **OSTRAVA!!!**

REDAKCE

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ
příspěvková organizace statutárního města Ostrava

Čs. legií 148/14, 701 04 OSTRAVA – Moravská Ostrava,
telefon: **596 276 111**, e-mail: vstupenky@ndm.cz

Ředitel: Jiří Nekvasil

Správní ředitel: Vítězslav Raszka

Hudební ředitel opery: Marek Šedivý

Šéf činohry: Vojtěch Štěpánek

Šéfka baletu: Lenka Dřímlová

Šéfka muzikálu: Gabriela Petraková

Šéf výpravy, scénograf: David Bazika

Šéfka marketingu a obchodu: Markéta Chlebová

Tisková mluvčí a PR: Šárka Swiderová

Šéfka mimořádných projektů: Kateřina Svobodová

Manažerka mimořádných projektů: Petra Pífková

Adresa redakce: Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava – Moravská Ostrava

Odpovědná redaktorka: Lenka Schreiberová

Autoři textů: Juraj Bajús, Tereza Cigánková, Marek David, Lenka Dřímlová, Pavel Gejguš, Halina Františáková, Helena Havranová, Daniela Jirmanová, Lucie Kocourková, Martin Mikulášek, Hana Nováková, Karolína Pečenková, Petra Pífková, Lenka Schreiberová, Barbora Skálová, Šárka Swiderová, Alice Taussiková, Norbert Závodský

Program a repertoár: Milena Sladká

Technická spolupráce: Hana Marušáková

Grafická úprava: Václav Melecký

Redakční uzávěrka: 20. 9. 2024

Vychází: 24. 10. 2024

Vydalo: Národní divadlo moravskoslezské

Tisk: CZECH NEWS CENTER, a. s., CZECH PRINT CENTER tiskárna Ostrava
ISSN 2533-705X

DIVADLO ANTONÍNA DVOŘÁKA

PROGRAM – LISTOPAD 2024

2.	ŤULULUM – premiéra	PP	18.30	Č
5.	NABUCCO		18.30	O
6.	ŤULULUM – první repríza	II.	18.30	Č
7.	ELEGANCE MOLEKULY – ZADÁNO		19.00	
8.	ŠARLATÁN – hostování Brno		19.00	O
10.	PŘÍHODY LIŠKY BYSTROUŠKY – hostování Brno		19.00	O
13.	TAJEMSTVÍ	F	18.30	O
14.	MÉDEA	C	18.30	Č
16.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA		18.30	B
17.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA		16.00	B
19.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA	E	18.30	B
20.	ŤULULUM		18.30	Č
21.	ZTRACENÍ V YONKERS	VII.	18.30	Č
22.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA		18.30	B
23.	NABUCCO		18.30	O
24.	PŘÍHODY LIŠKY BYSTROUŠKY	N	15.00	O
26.	REVIZOR		18.30	Č
27.	ZTRACENÍ V YONKERS		18.30	Č
29.	MÉDEA		18.30	Č
30.	PŘÍHODY LIŠKY BYSTROUŠKY	PS2	18.30	O

PROGRAM – PROSINEC 2024

4.	GOLDONI PO OSTRAVSKU		18.30	Č
5.	BRANIBOŘI V ČECHÁCH	VII.	18.30	O
6.	ŤULULUM	IV.	18.30	Č
7.	TOSCA		18.30	O
9.	GOLDONI PO OSTRAVSKU		18.30	Č
10.	ZTRACENÍ V YONKERS	E	18.30	Č
11.	MÉDEA	II.	18.30	Č
11.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA – hostování Bonn, Německo		19.30	B
12.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA – hostování Bonn, Německo		19.30	B
13.	ONDŘEJ HAVELKA A JEHO MELODY MAKERS	HOST	19.00	K
13.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA – hostování Bonn, Německo		19.30	B
14.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA – hostování Bonn, Německo		15.00 a 19.30	B
14.	ŤULULUM	PS	18.30	Č
17.	REVIZOR		18.30	Č
19.	TURANDOT – premiéra	PP	18.30	O
21.	TURANDOT – druhá premiéra	MP	18.30	O
22.	ŤULULUM		16.00	Č
25.	ŤULULUM		16.00	Č
26.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA		16.00	B
27.	TURANDOT		18.30	O
28.	RUSALKA		16.00	O
29.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA		16.00	B
30.	LOUSKÁČEK – VÁNOČNÍ KOLEDA		18.30	B
31.	ŤULULUM		18.00	Č

Změna programu vyhrazena!

MOJE KARTA NDM

Zvýhodnění až -60% z ceny vstupenek

Více divadla za méně peněz...

- karta bude **automaticky uplatňovat výši zvýhodnění**
- jednorázová investice** do nákupu karty 80 Kč
- je **přenosná** a můžete ji **darovat**
- uplatnění slev při nákupu vstupenek i **on-line**
- platnost **1 rok** od data zakoupení a **bezplatná aktivace** karty na další období

DIVADLO PRO VÁS – newsletter

Budte s námi v kontaktu a nenechte si ujít informace z divadla: novinky, bonusy, speciální akce.

DIVADLO JIŘÍHO MYRONA

PROGRAM – LISTOPAD 2024

1.	CHICAGO	D	18.30	M
2.	ČISTÁ RADOSTance		18.30	B
3.	ČISTÁ RADOSTance	N	15.00	B
5.	ČISTÁ RADOSTance	V.	18.30	B
6.	CHICAGO		18.30	M
7.	TESTOSTERON		18.30	Č
9.	JESUS CHRIST SUPERSTAR		18.30	M
10.	JESUS CHRIST SUPERSTAR		16.00	M
12.	JESUS CHRIST SUPERSTAR		18.30	M
13.	TESTOSTERON		18.30	Č
15.	DEN ZÚČTOVÁNÍ	IV.	18.30	Č
16.	OLIVER!		18.30	M
17.	OLIVER!		16.00	M
23.	RICHARD III.	PS	18.30	Č
24.	BEZ ROUCHA		16.00	Č
26.	SWEENEY TODD: Ďábelský lazebník z Fleet Street		18.30	M
27.	OLIVER! – ZADÁNO		18.30	M
28.	RICHARD III.		18.30	Č
29.	KINKY BOOTS	P	18.30	M
30.	DEN ZÚČTOVÁNÍ		18.30	Č

Červeně označené dny – so, ne, svátky
O – opera, Č – činohra, B – balet, M – muzikál, K – koncert

Předplatitelské skupiny: E, F, C, D, N, V., II., VII., IV., VOP, PP, MP, PS, PS2

VYUŽIJTE SVÉ ZAMĚSTNANECKÉ BENEFITY

K nákupu vstupenek akceptujeme tyto benefitní platby:

PLUXEE
EDENRED
UNIŠEK
BENEFIT PLUS
GALLERY BETA

Poukázky mohou být použity pro nákup vstupenek na všechna představení NDM, více na www.ndm.cz.

PROGRAM – PROSINEC 2024

1.	SWEENEY TODD: Ďábelský lazebník z Fleet Street – derniéra		16.00	M
3.	KINKY BOOTS	V.	18.30	M
4.	JESUS CHRIST SUPERSTAR		18.30	M
5.	OLIVER!	C	18.30	M
7.	RICHARD III. – derniéra	PS2	18.30	Č
11.	DEN ZÚČTOVÁNÍ	F	18.30	Č
12.	ELISABETH – premiéra	PP	18.30	M
14.	ELISABETH – druhá premiéra	MP	18.30	M
15.	BEZ ROUCHA	N	15.00	Č
17.	CHICAGO		18.30	M
18.	CHICAGO		18.30	M
19.	TESTOSTERON		18.30	Č
20.	TESTOSTERON		18.30	Č
21.	ELISABETH		18.30	M
22.	ELISABETH		16.00	M
25.	ELISABETH		16.00	M
26.	DONAHAI! (Hole dupy)		16.00	Č
27.	DONAHAI! (Hole dupy)		18.30	Č
28.	OLIVER!		16.00	M
29.	OLIVER!		16.00	M
30.	JESUS CHRIST SUPERSTAR		18.30	M
31.	KINKY BOOTS		18.00	M

Změna programu vyhrazena!

MOJE ABO

- zvýhodnění **-30% z celkové částky**
- lze zakoupit **on-line** nebo **osobně** v prodeji předplatného
- zvolte si **počet představení, termíny, sedadla** i **počty vstupenek**
- zakupte vstupenky na **minimálně 4 různá představení**
- MOJE ABO je přenosné**

www.ndm.cz

Šetřete svůj čas a namíchejte si své vlastní předplatné

PROGRAM – LISTOPAD 2024

1.	DISCOTECA PARAISO	19.00	Č
2.	INTERVIEW	19.00	M
3.	INTERVIEW	16.00	M
5.	HORNICKÉ VDOVY	19.00	Č
6.	OKNO	19.00	B
7.	JONÁŠ A TINGL-TANGL	19.00	M
9.	HORNICKÉ VDOVY	19.00	Č
12.	JONÁŠ A TINGL-TANGL	19.00	M
13.	JONÁŠ A TINGL-TANGL – hostování Zašová	19.00	M
14.	LÍP SE LOUČÍ V NEDĚLI	19.00	M
15.	LÍP SE LOUČÍ V NEDĚLI	19.00	M
16.	DISCOTECA PARAISO	19.00	Č
17.	O LÍNÉ BABIČCE	16.00	Č
19.	HORNICKÉ VDOVY	19.00	Č
20.	PRAVDA	19.00	Č
21.	OKNO	19.00	B
22.	DISCOTECA PARAISO	19.00	Č
23.	LÍP SE LOUČÍ V NEDĚLI	19.00	M
24.	JONÁŠ A TINGL-TANGL	16.00	M
28.	PRAVDA	10.00	Č
29.	PRAVDA	10.00	Č
29.	PRAVDA	19.00	Č
30.	INTERVIEW	19.00	M

PROGRAM – PROSINEC 2024

3.	HORNICKÉ VDOVY	19.00	Č
4.	OKNO	19.00	B
5.	PRAVDA	19.00	Č
6.	DISCOTECA PARAISO	19.00	Č
7.	INTERVIEW	19.00	M
8.	O LÍNÉ BABIČCE	10.00	Č
8.	O LÍNÉ BABIČCE	16.00	Č
12.	HORNICKÉ VDOVY	19.00	Č
13.	PRAVDA	19.00	Č
14.	DISCOTECA PARAISO	19.00	Č
15.	JONÁŠ A TINGL-TANGL	16.00	M
19.	JONÁŠ A TINGL-TANGL – hostování Tábor	19.00	M

SLAVNOSTNÍ SÁL VLADIMÍRA KRISTINA

PROGRAM – LISTOPAD 2024

14.	KONCERT AGENTURY PRESTO	19.00	K
-----	-------------------------	-------	---

PROGRAM – PROSINEC 2024

10.	KONCERT AGENTURY PRESTO	19.00	K
-----	-------------------------	-------	---

Změna programu vyhrazena!

ZÁKLADNÍ OBCHODNÍ INFORMACE PLATNÉ PRO 106. SEZÓNU

Ceny a zvýhodnění jsou poskytovány dle aktuálního ceníku Národního divadla moravskoslezského

- zvýhodnění 50% pro seniory nad 65 let, pro ZTP, ZTP/P (neplatí pro mimořádná představení a hostující soubory)*
- zvýhodnění 50% pro držitele ISIC karty / studentské karty, zvýhodnění lze uplatnit také na e-vstupenku (neplatí pro mimořádná představení a hostující soubory)*
- zvýhodnění 50% pro držitele ITIC karty / pro pedagogy, zvýhodnění lze uplatnit také na e-vstupenku (neplatí pro gala, premiéry, hostující soubory, silvestrovská a mimořádná představení)*

- zvýhodnění 50% na rodinné vstupné (pouze u takto označených představení)
- zvýhodnění se nesčítají
- NDM je oprávněno poskytovat zvýhodnění změnit / uplatnit pouze na vybraná představení

* pokud není uvedeno jinak

Více na www.ndm.cz

Ondřej Havelka a jeho Melody Makers

Šecky pecky synkopicky! (ostatně jako dycky...!)

Stylizace koncertního show sleduje ve všech detailech typické dobové způsoby, počínaje kostýmy a účesy interpretů a celkovou režii představení konče.

Tento koncertní program je i pro nás nečekané překvapení. Dám za to krk (i s hlasivkami), že znáte tu situaci, kdy otevřete někde na půdě starou zaprášenou almaru a z ní se vyvalí dávno zapomenuté poklady. Přesně tak jsme otevřeli náš starý archiv a nestačili žasnout! Jistě chápete s jakou radostí si některé pecky, ty nejkrasší, znovu zahrajeme. A pro vás budou vlastně nové, protože jsme je nedávali možná 25 let. V kombinaci se z brusu novými přírůstky do našeho repertoáru vás naše nová koncertní show natutý rádně natlakuje a probudí líný adrenalin. A to vše pod heslem: Šecky pecky, sladké i žhavé, tak jak dycky, synkopicky!

Společné předplatné ostravských divadel

ABEND

ABEND – KLASICKÁ ŘADA

ŠEST představení od ledna do června 2025 na pěti scénách

PRODANÁ NEVĚSTA	21. ledna 2025 v 18.30 hodin / Divadlo loutek Ostrava
ŽENITBA	11. února 2025 v 18.30 hodin / Divadlo Petra Bezruče
MÉDEA	4. března 2025 v 18.30 hodin / Divadlo Antonína Dvořáka
MACBETH	29. dubna 2025 v 18.30 hodin / Komorní scéna Aréna
GURU TARTUFFE	27. května 2025 v 18.30 hodin / Divadlo Antonína Dvořáka
KEROUAC	10. června 2025 v 18.30 hodin / Studio G

ABEND – MODERNÍ ŘADA

ŠEST představení od ledna do června 2025 na pěti scénách

OŠKLIVEC	22. ledna 2025 v 18.30 hodin / Komorní scéna Aréna
DVA UBOHÝ RUMUNI, CO MLUVĚJ POLSKY	19. února 2025 v 18.30 hodin / Studio G
ŽULULUM	5. března 2025 v 18.30 hodin / Divadlo Antonína Dvořáka
PROCES	16. dubna 2025 v 18.30 hodin / Divadlo Petra Bezruče
PTÁČCI	21. května 2025 v 18.30 hodin / Divadlo Antonína Dvořáka
PLEY BOYZ	4. června 2025 v 18.30 hodin / Divadlo loutek Ostrava

V prodeji od 11. listopadu 2024, více na www.ndm.cz

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ

OPERA
ČINOHRA
BALET
MUZIKÁL

Na Vánoce darujte emoce, zážitek, radost

DARUJTE DIVADLO

• vstupenky • dárkové vouchery • divadelní balíčky • drobné dárkové předměty

DIVADLO JDE ZA VÁMI

Zastavte se v našem prodejním
stánku a vyberte si vstupenky
za speciální vánoční ceny

8. prosince 2024 od 11 hodin
OC Avion Shopping Park

15. prosince 2024 od 11 hodin
Forum Nová Karolina

Foto Martin Popelář

Vše najdete na www.ndm.cz nebo v pokladnách NDM